

ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΑ Δράματα

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΒΑΣΣΟΣ ΦΩΚΑΣ — ΔΙΕΥ. ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΧΙΛ. ΒΗΤΑΣ

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 2 — ΑΘΗΝΑΙ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1946

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΜΟΣΘ. ΑΝΤΥΠΑ	— Διαβάζοντας την «Αθανασία» του Γρ. Ξενοπούλου.
Γ. Θ. Β.	— Αναμνήσεις από τον Γ. Λαμπελέρ.
ΒΗΤΑ	— Συμπτώματα.
ΜΑΡΙΕΤΤΑΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ	— Από την ζωή της 'Ισαβέλλας Θεοτόκη.
CASIMIR DELAVIGNE	— «Στην Τουρκοπατημένη 'Ελλάδα» (ποίημα) Μετάφρ. ΜΑΡΙΝΟΥ ΣΙΓΟΥΡΟΥ.
ΚΩΣΤΑ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑ	— Ο 'Ιούδας ήταν Κερκυραίος;
Δ. ΚΑΛΛΟΝΑ	— Σπύρος 'Αρώνης - 'Ενας άγνωστος Κερκυραίος Ζωγράφος.
ΔΙΟΝΥΣ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ	— Δαυΐδ Μαυροειδής ο 'Ιεροδιάκονος.
ΚΑΒΑΦΗ	— «'Ιθάκη» (ποίημα).
GEAN MOREAS	— «Ne dites pas la vie . . .» Μετ. Δ. ΔΑΣΗ.
ΤΑΣΣΟΥ ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΥ	— Ξενητεμένα Πουλιά.
ΒΑΣΣΟΥ ΦΩΚΑ	— «Είναι στιγμές» (ποίημα).
ΦΑΙΑΚΑ	— «Νυχτερινός Περπατι της (ποίημα).
Β.	— ΤΟ «ΛΥΚΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ».
★	— 'Από την 'Ιστορία των Νησιών μας.

ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ♦ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ — ΜΟΥΣΙΚΗΣ & ΘΕΑΤΡΟΥ ★ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ — ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ & ΕΙΔΗΣΕΙΣ κ. λ. π.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΜΑΣ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΑΙΣ3.Υ1.Φ4.0014

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

«Ο «Πλατύ»-Γιαλός» (Κεφαλλονιά).
"Ενα τοπίο από, το μαγευτικό κτήμα του
Ιτρού κ. 'Ι. 'Αννίνου έξω απ' τὸ 'Αργυστόλι.

ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

Casimir Delavigne

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

Στην Τουρκοκρατημένη Ελλάδα

(1821)

Υστερα από ένα σχεδόν χρόνο...

Ἡ σκηνὴ σ' ἕναν κεντρικὸ Ἀθηναϊκὸ δρόμο. Μπρὸς στὸν τοῖχο μιᾶς οἰκοδομῆς, οἱ περαστικοὶ σταματοῦν καὶ κοιτάζουν μιὰ μεγάλη σειρὰ ἀπὸ τοιχοκολλημένες φωτοτυπίες: Σωροὶ ἀπὸ ἀνθρώπινα πτώματα, ἔγγυες γυναῖκες, μικρὰ παιδιὰ, κομμένα κεφάλια καὶ χέρια καὶ πόδια καὶ μαστοί, φρικτὰ παραμορφωμένα σώματα ἀποτελοῦν τὸ πιὸ μακάβριο θέαμα ἐκείνων ποὺ συνοφρυωμένοι στέκουνε καὶ κυτοῦν.

Πόσον ἀποτροπιασμὸ ἔκρυβε τὸ συνοφρύωμα τῶν ἀνυπόπτων περαστικῶν καὶ πόσον οἶκτο γιὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος...

Κεῖνη τὴ στιγμή κοντοστάθηκαν καὶ δυὸ γυναῖκες. Δυὸ νέες γυναῖκες δίχως σημασία.

Κύταξαν λίγο· «Οἱ κομμουνιστὲς τοὺς ἔκαμαν ἔτσι αὐτοὺς ἐδῶ;» ρώτησαν. Γύρισαν ἕνας - δυὸ κι' ἀνύποπτοι ἀπάντησαν μουρμουρίζοντας: «ναί, τὰ θηρία!» Ἔστριψαν τότε νὰ φύγουν ἐκεῖνες καὶ μ' ἕνα χασκόγελο—πῶς νὰ τὸ ζωγραφίσει κανεὶς..— ἀπομακρύνθηκαν ἀφίνοντας στοὺς ἄναυδους ἄλλους ν' ἀκούσουν καθαρὰ τὴ φράση τους «καλὰ τοὺς ἔκαναν!»

Ἔτσι, δίχως καμμιά προκατάληψη, ἔξω ἀπὸ ἰδέες καὶ προτιμήσεις, σκέφτεται κανεὶς, πόσος ψυχικὸς ἐκφυλισμὸς, καὶ πόση ἠθικὴ ἐξαχρείωση καὶ διαστρόφη χρειάζονταν, γιὰ νὰ μὴ γίνονταν, μὲς ἀπὸ τὴ ζύμη τῆς γυναικείας φύσεως, νὰ προκύβουν αὐτὲς οἱ ἀναθυμιάσεις.

Βέβαια, οἱ πόλεμοι, μαζὺ μὲ τὴν οἰκονομικὴν ἐξαθλίωση, μὲ τὴ σύγχιση τῶν ἰδεῶν, μὲ τὴν ἔκλυση τῶν ἠθῶν, μὲ τὸ ξεχαρβάλωμα τῆς ζωῆς, φέρνουν κάποιαν ἀναστάτωση μέσα μας καὶ μαζὺ μὲ τ' ἄλλα καὶ κάποια σκληρότητα, πρὸ πάντων στοὺς ἄντρες ποὺ ἐνοιῶσαν μιὰν ἐξοικείωση στ' ἀπαίσια θεάματα ποὺ παρέχει ὁ πόλεμος. Μὰ οἱ γυναῖκες, αὐτὲς οἱ γυναῖκες ποὺ εἶναι ἢ θὰ γίνουν μητέρες, ποὺ κρατοῦν στὰ στήθια τοὺς μαστοὺς ποὺ ἔδωκαν ἢ θὰ δώσουν τὸ γάλα τοὺς στὰ γεννήματά τους, πῶς δὲν ἀνατριχιάζουν, δὲν γυρίζουν τὸ κεφάλι σιωπηλὲς ἔστω, μπρὸς τὸ θέαμα τῶν κομματιασμένων μαστῶν ἀπὸ τὴ μανία τοῦ ἀνθρώπινου κτήνους, μπρὸς τὸ θέαμα τοῦ παραμορφωμένου πτώματος μιᾶς ἔγγυου μητέρας, μπρὸς τὸ κατακρεουργημένο σωματάκι τοῦ μικροῦ παιδιοῦ ποὺ ἐπὶ τέλους ἦταν ἀκόμη ἀθῶο..

Εἶναι ἀνησυχαστικὰ συμπτώματα αὐτὰ γιὰ τὴν ἐποχὴ μας καὶ γιὰ τὸν ἐκφυλισμὸ τῆς. Δὲν εἶναι ἀπλῶς βάρβαρες ἐκδηλώσεις τοῦ φανατισμοῦ μιᾶς ἰδέας.

ΒΗΤΑΣ

Πηνεῖ, κι' ἐσὺ Ταῦγετε μὲ τὴν ψηλὴ κορφὴ σου, κι' ἐσεῖς Τέμπη, βαθήσκιοιτη καὶ σιωπηλὴ κοιλάδα, σεῖς τῆς Ἀθήνας ἐξοχές... δυστυχιμένη Ἑλλάδα, γιὰ νὰ σ' ἐλευτερώσουνε ποῦ εἶν' οἱ ἥρωες κι' οἱ θεοὶ σου;

Χώρα γλυκειά, πόσες φορὲς ἢ ταξιδεύτρα Μούσα μ' ἐλπίδα στὸν αἰθέρα σου δὲν ἔχει φτερουγίσει, στὸ κῆμα ποὺ τὴ θεϊκὴ Ἀφροδίτη ἔχει γεννήσει; Πότε στὰ κορφοβούνια σου τὸν οὐρανὸ θωροῦσα...

Πότε ἀπὸ τὰ φιλόξενα κι' ἐγὼ περνοῦσα δάση ποὺ μοῦ σκέπαζαν ἥλιο φλογερὸ... — Σ' ἕναν ἐλαιῶνα φθάνοντας, μόλις εἶχε βραδυάσει, σταμάτησα κάποιον τῆς Θεσσαλίας γέρο - βοσκὸ.

— «Τῶν θεῶν τοῦ τόπου τὰ κρυφὰ νὰ μὲς ξεμυστηρέψεις βοσκέ, ποιά θεὰ μὲς τίς πηγὲς τάχα νάσαι κρυμμένη; καμμιά Νεραΐδα κάποτε ποῦ ἔτυχε ν' ἀγναντέψεις μέσα ἀπὸ δέντρον σκίσιμο νὰ βγαίνει;

Ἄ Βάκχος ὁ πολύκαρπος ἀκόμη ἐδῶ διαβαίνει; ἢ τὰ χορτάρια αἱματοπότισε τὸ θῦμα; μήπως βομοὶ στοῦ ἀγροῦ τοὺς θεοὺς εἶν' ἀπερωμένον; μήπως εἶναι τῆς Εὐρυδίκης μνήμη;» —

Καὶ πικραναστενάζοντας ὁ βοσκὸς μοῦ ἀποκρίθη: — «Στίς πρασινάδες, κάτου ἐδῶ, εἶν' ἡ κόρη μου θαμμένη, κι' οἱ γιοὶ μου εἶναι ἀπ' τοὺς Τούρκους ἀδικαιοφάγονοι, παταεῖς ἐδῶ ποὺ τὸ αἷμα τους ἐχύθη...» —

Πηνεῖ, κι' ἐσὺ Ταῦγετε μὲ τὴν ψηλὴ κορφὴ σου, κι' ἐσεῖς Τέμπη, βαθήσκιοιτη καὶ σιωπηλὴ κοιλάδα, σεῖς τῆς Ἀθήνας ἐξοχές... δυστυχιμένη Ἑλλάδα, γιὰ νὰ σ' ἐλευτερώσουνε ποῦ εἶν' οἱ ἥρωες κι' οἱ θεοὶ σου;

(1943, μετάφραση)

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

Ἡ ἄθυστερησις τῆς ἐκδόσεως τοῦ φύλλου τοῦ Ἰανουαρίου προῆλθε ἀπὸ τίς ἀλλεπάλληλες ἀπεργίαι τῶν τυπογράφων κι' ἀπ' τίς οἰκονομικὰς συνθήκας ποὺ προέκυψαν ἀπ' αὐτὲς καὶ ποὺ μᾶς βρῆκαν μόλις στὸ ξεκίνημα.

Γι' αὐτὸ τὰ «ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ» προσωρινῶς θὰ ἐκδοθοῦν μηνιαῖα.

Ἐλπίζουμε ὅτι μέχρις ὅτου στερεωθοῦν στὸ δρόμο τους, δὲν θὰ συμβοῦν ἐκτακτεῖς δυσκολίες.

ΛΑΚΟΒΑΤΕΙΟΥ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΡΥΛΟΙ

Ο ΙΟΥΔΑΣ ΗΤΑΝ ΚΕΡΚΥΡΑΙΟΣ ;

ΚΩΣΤΑ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑ

Μέσα στα ιστορικά γεγονότα πολλές φορές ανακατεύονται και παράδοξες μυθοπλασίες, που στο τέλος ριζώνουν και γίνονται κάποτε ιστορία. Η αρχαία ιστορία κάθε χώρας μπερδεύεται με τη μυθολογία, ώστε να καταντᾶ αδύνατο να ξεχωρίσει κανείς την αλήθεια από το μύθο. Το ίδιο συμβαίνει και με τη χριστιανική θρησκεία, όπου μύθος και ιστορία πολλές φορές ανακατεύονται σε σημείο που η έπιστημονική έρευνα δέν μπορεί να τᾶ ξεχωρίσει. Νᾶ μερικά παραδείγματα από τῆ θρησκευτική ιστορία τῆς Έπτανῆσου.

Η παράδοση λέει ὅτι ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, πηγαίνοντας ἀπό τούς Ἁγίους Τόπους στή Ρώμη γιά νᾶ καταγγεῖλει στόν αὐτοκράτορα Τιβέριο τόν Πλάτο, πῶς ἄδικα καταδίκασε τὸ Χριστό, ἔφτασε στή Ζάκυνθο κι' ἔμεινε ἐκεῖ ἀρκετὸ καιρὸ καὶ δίδαξε στὸ νησί τὸ χριστιανισμό. Γιά νᾶ τὴν τιμῆσουν οἱ Ζακυνθinoὶ ὠνόμασαν ἕνα χωριὸ Μαρίας, λέει ἡ παράδοση.

Κι' ἡ Κεφαλονιά ἔχει τῆ χριστιανική τῆς παράδοση. Βεβαιώνουν ὅτι ὁ καθολικὸς ἅγιος Φραγκίσκος τῆς Ἀσίζης, πηγαίνοντας στὰ Ἱεροσόλυμα προσκυνητῆς, ἔμεινε ἀρκετὸ καιρὸ στὴν Κεφαλονιά κι' ἔχτισε μοναστήρι στὴν τοποθεσία πού ἔως σήμερα λέγεται Σίσια. Ἡ ιστορία τοῦ ταξιδιοῦ τοῦ ἁγίου Φραγκίσκου ὅμως λέει ὅτι δέν σταμάτησε στὴν Κεφαλονιά.

* *

Ἡ παραδοξώτερη παράδοση εἶναι ἐκείνη πού βεβαιώνει ὅτι ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ἦταν Κερκυραῖος. Δέν κατάρθωσα νᾶ ἐξακριβώσω πότε γεννήθηκε ἡ παράδοση αὐτή. Τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι στίς ἀρχές τοῦ δεκάτου τρίτου αἰῶνα ἦταν γνωστή, γιατί τὴν ἀναφέρει ὁ Ἄγγλος χρονογράφος Ρογῆρος Χόβεντεν (Hoveden). Μιλώντας γιά τὴν Κέρκυρα γράφει ὅτι στὴν ἀπέναντι Ἡπειρωτικῆ ἀκτῆ ὑπάρχει μιᾶ παλιὰ ἐρημωμένη πολιτεία πού λεγόταν Βυτῆστος (θᾶ ἔννοεῖ ὑποθέτω τὸ Βουθρωτὸν) καὶ βεβαιώνει ὅτι αὐτὴ ἦταν ἡ πατρίδα τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτη. Ἄλλοτε ἄλλος Ἄγγλος ιστορικὸς, ὁ Ἰωάννης Βρόμπτον, περιγράφοντας τὴν Κέρκυρα ὅπου τὴν ἐπισκέφτηκε ὁ βασιλιάς Φίλιππος στὰ 1491, λέει τὰ ἴδια με τὸν Χόβεντεν. Τὰ ἴδια πάλι γράφει ὁ Ἄγγλος ιστορικὸς Τῳγςντεν, στὴν Ἱστορία τῶν Ἀγγλῶν συγγραφέων πού τυπώθηκε στὰ 1652.

Αὐτὰ βεβαιώνουν οἱ Ἄγγλοι ιστορικοί. Στίς ἀρχές ὅμως τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνα ἦρθε στὴν Ἑλλάδα ὁ Ἰταλὸς ἀριστοκράτης καὶ περιηγητῆς Πέτρος Della Valle, ἀπὸ τῆ Ρώμη, πού

τύπωσε ἕνα σπουδαῖο βιβλίο γιά τὸ ταξίδι του. Μιλώντας σ' αὐτὸ γιά τὴν Κέρκυρα, γράφει :

«Μοῦ ἔδειξαν ἐπίσης ἀπὸ περιέργεια ἕναν ἄνθρωπο πού οἱ ντόπιοι βεβαιώνουν ὅτι κατάγεται ἀπὸ τῆ γεννὰ τοῦ προδότη Ἰούδα, μολοντί ὁ ἴδιος δίκαια τὸ ἀρνεῖται. Καὶ μοῦ εἶπαν ὅτι στὸ νησί ὑπάρχει ἀκόμη τὸ χωριὸ καὶ τὸ σπήτι τοῦ Ἰούδα, πού τὸ κατέχει τώρα αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος. Ὅλα αὐτὰ εἶναι μῦθος, μᾶ δέν ξέρω ποῖο λόγο ἔχει αὐτὴ ἡ παράδοση».

Ἐδῶ λοιπὸν βλέπουμε ἀλλαγμένη τὴν παράδοση. Εἶδαμε ὅτι οἱ Ἄγγλοι δίνουν γιά πατρίδα τοῦ Ἰούδα μιᾶ πόλη τῆς Ἡπείρου, ἐνῶ ὁ Ἰταλὸς περιηγητῆς βεβαιώνει ὅτι τοῦ ἔδειξαν στὴν Κέρκυρα ἕναν ἀπόγονο τοῦ Ἰούδα κι' ἕνα χωριὸ ὅπου βεβαιώνουν ὅτι εἶχε γεννηθῆ ὁ προδότης τοῦ Χριστοῦ.

Ἀπὸ τὴν πληροφορία τοῦ Ντέλλα Βάλλε πήρε θέμα ὁ Γερμανὸς μυθιστοριογράφος Zschokke κι' ἔγραψε τὸ διήγημά του «Die Creole».

* *

Ὁ διάσημος Κερκυραῖος ιστορικὸς Ἰωάννης Ρωμανὸς, στὴ μελέτη του γιά τῆ «Φραγκοκρατία στὴν Ἑλλάδα», ἀναφέροντας τὴν περίεργη παράδοση ὅπως τὴν γράφει ὁ Ρωμανὸς περιηγητῆς καὶ προσπαθώντας νᾶ ἐξηγήσῃ πῶς γεννήθηκε, βρίσκει πιθανώτερη τὴν ἐξήγηση ὅτι ὁ μῦθος αὐτὸς πλάσθηκε ἀπὸ παρεξήγηση τοῦ ὀνόματος τοῦ Κερκυραῖκοῦ χωριοῦ Σκαριά, πού οἱ κάτοικοι του λέγονται φυσικὰ Σκαριώτες, πού μοιάζει με τὸ Ἰσκαριώτης. Ὁ ἴδιος ὁ Ρωμανὸς μάλιστα γράφει ὅτι ἀκόμη στὰ 1870, πού τύπωσε τὸ βιβλίο του, «οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ τούτου ἀνοήτως πιστεύουσι, βεβαίως ἔνεκα τῆς συνωνυμίας, ὅτι τῶν ἑαυτῶν συγχωρικῶν ὑπῆρξεν εἷς ὁ περίφημος ἐκεῖνος προδότης».

Γύρω ἀπὸ τὸν Ἰούδα ὑπάρχουν πολλές ἑλληνικὲς παραδόσεις, ὀρισμένως ὅμως ἡ παραδοξώτερη εἶναι ἐκείνη πού θεωρεῖ τὸν προδότη τοῦ Θεοῦ Διδασκάλου Ἑλληνα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

Πρὸς τοὺς συμπατριῶτας συνδρομητὰς τοῦ
Ἐξωτερικοῦ κυρίως, ἀπευθύνουμε ἀναγκαστικὴ παράκληση νᾶ ἐπισπεύσουν τὴν ἀποστολὴ τῶν συνδρομῶν των.

(Βασ. Φωκῶν — Μυκάλης 29 Ἀθῆναι)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΤΕΛΙΟ ΑΙΘΟΥΣΑΣ

Νά μιλήσει κανείς για τὸ Γρηγόρη Ξενόπουλο, δὲν εἶν' εὐκόλο πρᾶμα.

Μερικοὶ πνευματικοὶ καθοδηγητὲς καὶ Δάσκαλοι μοιάζουν πολλές φορές μὲ τὰ φυσικὰ φαινόμενα, ποὺ μπορεῖ νὰ ἐμπνέουν, μὰ ποὺ εἶν' ἀδύνατο νὰ δώσουμε τὴν οὐσία τους, τὴν ὕψη τους, μὲ περιγραφὰς κι' ὀρισμοὺς. Θαρρεῖ κανεὶς πὼς συμπυκνώνουν μέσα τους αὐτὴ τὴν ἴδια τὴ ζωὴ, κάποιον «βίωμα» ποὺ ὄσες φορές τὸ ἀναλύσουμε, τόσο καὶ μᾶς παρουσιάζει καινούργιες ἀπόψεις.

Εἶναι βέβαιο πὼς τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα, ἐδῶ καὶ τριάντα, τουλάχιστον, χρόνια περνάει μιὰν ἀναταραχὴν, μιὰ κρίση—ἂν προτιμᾶτε. Οἱ ἄνθρωποι κυνηγᾶνε σὰν τρελλοὶ τὸ ἄπιαστο φάντασμα κάποιου καινούργιου ἰδανικοῦ ποὺ θὰ μπορέσει τάχα ν' ἀνταποκρίνεται στὰ καινούργια αἰτήματα ποὺ προβάλλει ἡ ἐποχὴ μας. Ἡ μιὰ σχολὴ διαδέχεται τὴν ἄλλη μὲ τὴν ἄλλη γρηγοράδα ποὺ σπάσαμε ἀκόμα, χωρὶς νὰ καλοσκευτοῦμε τί κάνουμε κι' αὐτὰ τὰ αἰώνια πρότυπα τῆς τέχνης καὶ τῆς τεχνικῆς—ὀποιασδήποτε τέχνης—κινδυνεύοντας ἔτσι νὰ περιπέσουμε στὴν ἀερόβασια.

Ἐν τούτοις μᾶς φαίνεται φυσικὸ τὸ ξαναγύρισμα, ἀργὰ ἢ γρήγορα, στοὺς πνευματικοὺς ἐκείνους ἀνθρώπους, ποὺ δὲν ἦτανε τόσο νέοι γιὰ νὰ παρασυρθοῦν ἀπὸ τὸν ἀνεμοστρόβιλο κι' οὔτε τόσο γέροι γιὰ νὰ μείνουν ἀσυγκίνητοι ἀπὸ τίς ἀνησυχίες τῆς γενεᾶς μας. Ἄλλ' ἂν αὐτὸ κάποτε γίνοι γενικά, εἰδικὰ γιὰ τὴν Ἑλλάδα θ' ἀποτελέσει ὀργανικὴν ἀνάγκη. Κανείς δὲν μπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ κάτι ἔξω τόπου. Ὅσοδήποτε κοσμοπολιτικὴ κι' ἂν γίνοι ἡ τέχνη μας, δὲν θὰ μπορέσει νὰ ξεπεράσει τὸ βίωμα τοῦ λαοῦ μας οὔτε τὸ «κλίμα» του. Πρόχειρο παράδειγμα βρίσκουμε σὰν σκεφτοῦμε πὼς οἱ πνευματικὲς ἀνησυχίες τῆς Γαλλίας π.χ. δὲν βρίσκουν τὴν ἴδια ἀπήχηση στὴν Ἀγγλία ἢ στὴν Ἀμερικὴ. Κι' αὐτὸς ὁ παλιὸς ρομαντισμὸς ἀκόμα, περνώντας ἀπὸ τίς διάφορες χώρες, πῆρε διαφορετικὸ περιεχόμενο, ἀνάλογα μὲ τίς ἰδιοσυγκρασίες τῶν λαῶν.

Εἶν' ἀλήθεια πὼς ὅσο περνοῦν τὰ χρόνια καὶ μὲ τὴ βοήθεια τῆς τεχνικῆς καὶ τὴν εὐκολία τῆς ἐπικοινωνίας, τὸ τεῖχος τῆς «ἰδιοσυστασίας» τῶν ἐθνῶν παθαίνει ρωγμὲς, ὄλο καὶ πιὸ πολλές ρωγμὲς. Μὰ θὰ χρειαστοῦν πολλὰ χρόνια γιὰ νὰ φτάσουμε σ' ἓναν ἐνιαῖο τύπο, σ' ἓνα μᾶλλον τυποποιημένον «ἄνθρωπο». Κι' ὅταν ὅμως τὸν φτάσουμε, δὲν θὰ νοιώθουμε πιὰ τὸν πυρετὸ τῶν ἀναζητήσεων. Ὁ πνευματικὸς αὐτὸς ἄνθρωπος θὰ πρέπει νᾶνε χωρὶς νεῦρα, ἢ πνευματικὴ του ὑπόσταση κάπου θὰ στηρίζεται στέρσα, θὰ ὑπακούει δηλαδὴ σὲ κανόνες καὶ σὲ τύπους.

Θέλουμε μ' ὅλ' αὐτὰ νὰ ποῦμε δυὸ πρᾶματα. Πὼς ὁ Ξενόπουλος ἔμεινε Ἕλληνας ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο—καπὼς ψύχραιμος μπρὸς στὴν ὁδοπορία γιὰ τὸ μυστηριακὸν ἄ-

ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ "ΑΘΑΝΑΣΙΑ",

ΤΟΥ ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Δ. ΑΝΤΥΠΑΣ

γνωστο τῶν σύγχρονων Σχολῶν. Ἡ τελευταία αὐτὴ ἰδιότητα μᾶς δίνει καὶ τὸ ἐνδόσημο τῆς ἀξίας του. Διατήρησε τὴν πίστη στὰ ἰδανικά του—γιατί ἀκριβῶς εἶχε πίστη κι' εἶχε ἰδανικά. Ἐμεινὲν ὁ ἀδιάφθορος, ὁ Δάσκαλος, ὁ Καθοδηγητής. Ἴσως, μέσα στὸν πυρετὸ τῆς ἐποχῆς μας, δὲν ἔχουμε ἐκτιμήσει οὔτε ἔχουμε ἀξιοποιήσει μέσα μας αὐτὸ ποὺ μᾶς ἔδωσεν ὁ Ξενόπουλος. Οἱ μεγάλοι ἐπτανήσιοι Δάσκαλοι δημιούργησαν ἓνα ἔργο ἀξιόλογο, ποῦχε σημαντικὴν ἐπίδραση στὰ νεοελληνικὰ Γράμματα. Ὁ Ξενόπουλος δὲν ἀνήκει στὴν ἐπτανησιακὴ σχολή, μὰ εἶναι ὡστόσο ὁ κυριώτερος μεταλαμπαδευτὴς τοῦ ἐπτανησιακοῦ πνεύματος στὴν νέα μας πεζογραφία. Τὸ χιοῦμορ, τὸ τόσο πολλές φορές λεπτὸ, ἢ κλασικὴ καθαρὴ τὴν τοῦ ὕφους του, ὁ πολιτισμένος του τόνος, ἢ λιτότητά του, ἢ μοναδικὴ στὴν ἐλληνικὴ πεζογραφία μπορεῖ κανεὶς νὰ πεῖ, δικαιολογοῦν ἀρκετὰ τὸν τίτλο ποὺ πάρα πάνω τοῦ δώσαμε. Ὁ ἐξαιρετὸς Παπαδιαμάντης εἶχε τίς ἰδιοτυπίες του. Ὁ Ξενόπουλος ἀγκαλιάζει ὄλο τὸ νεοελληνικὸ φαινόμενο μὲ τὸν πολιτισμὸ ἑνὸς ἐπτανησίου. Θὰ γυρίζουμε πάντα σ' αὐτόν, ὅσο μπροστὰ κι' ἂν πᾶμε.

Αὐτὰ σκέφτεται κανεὶς, διαβάζοντας τὰ 25 διηγήματα τῆς «Ἀθανασίας» του. Εἴτε ζακωθινὰ εἴτε ἀθηνέικα, τὰ ἐνδιαφέροντά τους εἶνε μιὰ πτυχὴ τῆς ζωῆς, ἐὰν δὲν συμπυκνώνουν πολλές φορές καὶ τὸ νόημα μιᾶς ὀλόκληρης ζωῆς. Ἡ καθαρότητά τους εἶναι παρθενικὴ. Δὲν ἀναχωρεῖ ὁ Ξενόπουλος ἀπὸ δόγματα ποὺ νὰ θέλει μὲ τὸ ἔργο του νὰ μᾶς ἐπιβάλλει. Μιλᾶει μέσα σ' αὐτὰ ἢ ποίηση κι' ἢ ἀλήθεια. Τί ἄλλο; Πέρ' ἀπὸ τὴν ἐφημερότητα τῆς δογματικῆς σκοπιμότητος, σελαγίζει τὸ ἰδανικὸ τῆς αἰώνιας τέχνης ποὺ μιλάει μὲ τοὺς αἰώνιους κανόνες τῆς. Καὶ σ' αὐτὸ τὸ ἰδανικὸ δουλεύει ὁ Δάσκαλος.

Βλέπει τὰ γεγονότα τῆς ζωῆς μὲ τὰ ὀρθάνοιχτα μάτια ἑνὸς παιδιοῦ καὶ τοῦ ἀρέσει νὰ προσέχει, νὰ παρατηρεῖ καὶ μὲ παρόμοια παρθενικὴ ψυχὴ. Αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικὸ τῶν πνευματικῶν μεγάλων.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΑΝΤΥΠΑΣ

Η ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΣΠΥΡΟΣ ΑΡΩΝΗΣ

ΕΝΑΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΙΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Δ. ΚΑΛΛΟΝΑ

Στην ιστορία της Εφτανησιακής τέχνης ο Κερκυραίος ζωγράφος - διακοσμητής Σπύρος Αρώνης πρέπει να πάρει δικαιωματικά μια εξαιρετική θέση. Είναι άγνωστος στους πολλούς για δύο λόγους ο εξαιρετικός αυτός καλλιτέχνης. Ο πρώτος λόγος είναι ότι έδούλεψε στο εξωτερικό τα περισσότερα χρόνια της ζωής του. Ο δεύτερος είναι η μετριοφροσύνη του και η κάποια οικονομική του ανεξαρτησία.

Ο Σπύρος Αρώνης γεννήθηκε στη Κέρκυρα στα 1857 και πέθανε κεί στα 1920. Ανήκε σε μια άστυκήν οικογένεια που δεν φημιζόταν για την οικονομική της άνεση. Παιδί ακόμα έδειξε τη μεγάλη του κλίση για τα γράμματα και ιδιαίτερα για τη Τέχνη. Έμαθε μόνος του τα Γαλλικά και τα Ιταλικά και σε ηλικία 40 χρονών μιλούσε τέλεια έφτα γλώσσες: τη Γαλλική, την Αγγλική, την Ιταλική, τη Γερμανική, την Τουρκική, την Περσική και τη Ρωσική.

Δεν είναι εξακριβωμένο αν είχε δασκάλους και ποιους στη ζωγραφική ή αν ήταν ολότελα αυτοδίδακτος. Υπάρχει η υπόνοια ότι παρακολούθησε μαθήματα σχεδίου και διακοσμητικής στο άτελιέ του Παρίσι που ήταν πολύ γνωστό την εποχή εκείνη στην Κέρκυρα και που διατηρείται ακόμη και σήμερα, νομίζω, κάπου εκεί στο Καμπιέλλο.

Εκείνο που είναι γνωστό είναι πως ο Σπύρος Αρώνης, φίλος από μικρός της περιπέτειας, έφυγε από την Κέρκυρα σε ηλικία 18 χρονών περίπου.

Γύρισε όλη την Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή και δεν ξαναγύρισε στη Κέρκυρα παρά πλούσιος πια σε ηλικία 45 χρονών.

Κατά τη διάρκεια της παραμονής του στο εξωτερικό έδούλεψε σαν διακοσμητής στα γνωστότερα παλάτια της Εδρώπης και της Ανατολής και κέρδισε μεγάλα χρηματικά ποσά που τα σκόρπισε αγοράζοντας σπάνια έργα τέχνης, οργανώνοντας πολυτελή και πρωτότυπα συμπόσια, ταξιδεύοντας μεγαλοπρεπώς σε όλες τις χώρες της Εδρώπης και βοηθώντας όσους είχαν ανάγκη. Ανάμεσα σε άλλα ο Αρώνης δούλεψε και για τη διακόσμηση των Βασιλικών Ανακτόρων του Καίρου και της Αλεξάνδρειας και είχε εξασφαλίσει πολλές σχετικές τιμητικές διακρίσεις.

Το είδος του ήταν η άκοναρέλλα, που τη δούλευε, όπως όλοι οι Κερκυραίοι ζωγράφοι, με μια δεξιοτεχνία θαυμαστή.

Ότι εξύμνησε με άφθαστο λυρισμό ο Άγγελος Γιαλλινάς, το εξιδανίκευσε ο Σπύρος Αρώνης με μιά ασύγκριτη ποιητική χάρη. Το Πονηκονήσι, το Παλιό φρούριο και η Γαρίτσα, ο Άνεμομυλος και το Μόν Ρεπό, οι Κερκυραίοι Έλαιώνες και η Λίμνη του Χαλικιόπουλου, βρήκαν στο Σπύρο Αρώνη έναν εύγενικό σχολιαστή, ένα διακριτικό και απει-

ρα εδαισθητο ιστορητή της άγνης ομορφιάς τους και της ρομαντικής γοητείας τους. Ο Σπύρος Αρώνης ήταν πιο ελεύθερος στο σχέδιο από το Γιαλλινά και πιο υποκειμενικά αυθαίρετος απ' αυτόν στο χρώμα. Δεν έπαιρνε από τη φύση και από το αντικειμενικό φως παρά μόνον ότι ήταν απόλυτα αναγκαίο για να εκφράσει ό,τι αισθανόταν στη θέα του

τοπίου—του Κερκυραϊκού τοπίου—με την ασύλληπτη διαύγεια και τις φευγαλέες γραμμές. Η αβρότητα του πηνέλου του είχε κάτι από την ποιητική ευαισθησία των Γάλλων ρομαντικών ποιητών που τους ε γνώριζε βαθειά και που τους εθαύμαζε όπως κάθε πνευματική εκδήλωση. Το είδος όμως που άγαπούσε ιδιαίτερα ήταν η «νεκρή φύση» και συγκεκριμένα ο κόσμος των λουλουδιών.

Η αγάπη του αυτή για τα λουλούδια, εξ άλλου, δεν ήταν άσχετη με την ειδίκευση στην Ανθοκομία και τη σχέση των λουλουδιών σαν ζωγραφικού θέματος με τη διακοσμητική.

Τα τριαντάφυλλα, οι Παιώνιες, τ' Ασπάραγκους, οι παπαρούνες, οι μαργαρίτες, οι τουλίπες, τα γαρύφαλα, ζωγραφίστηκαν, όπως ειπ' ένας άρχαίος Έλληνας διανοητής, μαζί με την ευωδιά τους, από το Σπύρο Αρώνη. Χωρίς να χάσουν τίποτ' από την πλαστικότητα και την φρεσκάδα τους, τα λουλούδια του Αρώνη, είχαν τη ευγένεια εκείνη που δίνει στο λουλουδόκοσμο την εξαιρετική του εξευγενιστική επίδραση στη ζωή μας.

Αλλά όπως είπα ο καλλιτέχνης αυτός, που ήταν διακοσμητής κυρίως, δεν ήθελε να κάνει εμπόριο τη ζωγραφική. Καταπιανόταν μαζί της μάλλον σαν ερασιτέχνης παρά σαν επαγγελματίας ζωγράφος. Ίσως σ' αυτό να επέδρασε και η οικονομική άνεση που του είχε εξασφαλίσει η διακοσμητική. Οποσδήποτε όλα σχεδόν τα ζωγραφικά έργα του τα έχριζε ο Αρώνης και τα περισσότερα απ' αυτά (εκτός από εκείνα που χαρίστηκαν σε ξένους περαστικούς από το νησί) βρίσκονται στις διάφορες ιδιωτικές συλλογές της Κερκύρας. Τα χαρακτηριστικότερα απ' αυτά, είναι σήμερα στην κατοχή μιάς άλλης ερασιτέχνης Κερκυραίας ζωγράφου που υπήρξε και μαθήτρια του: της Μαρίας Δεσύλλα-Λαβράνου.

Δεν είναι γνωστό ακόμη αν ο Σπύρος Αρώνης δούλεψε στο εξωτερικό εκτός από τη διακοσμητική και τη «νατύρ μόντ». Εκείνο που είναι γνωστό είναι πως ο Αρώνης δεν ήταν μόνο ζωγράφος. Ήταν και εξαιρετικός αρχαιολόγος, βοτανολόγος, ανθοκόμος και νομισματολόγος. Έχρημάτισε σύμβουλος του τέως Κάιζερ Γουλιέμου, που, όπως είναι γνωστό, είχε επιχειρήσει τις ανασκαφές των Αγίων Θεοδώρων στην Κέρκυρα όπου βρέθηκε η περίφημη Γοργώνα του Αρχαιολογικού Μουσείου Κερκύρας και διάφορα λείψανα του πολιτισμού των αρχαίων Φαιάκων.

Όπως οι περισσότεροι Κερκυραίοι και γενικότερα οι Εφτανήσιοι Καλλιτέχνες, έτσι ο Σπύρος Αρώνης, ήταν ένα από τα καθολικά εκείνα πνεύματα, τ' ανήσυχα και πολυσύνθετα που δεν αρκού-

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΜΑΣ

ΕΙΝΑΙ γνωστό πώς ο σοφός καθηγητής και ιστορικός Ρωμανός είχε καταναλώσει τη ζωή του σε μελέτες κι' έρευνες της ιστορίας της Κερκύρας και γενικότερα της Έπτανήσου. "Έπερνε δέ γι' αυτό το λόγο χρηματική ενίσχυση από το Δήμο Κερκυραίων και πήγαινε συχνά στη Βενετία κι' εις άλλες πόλεις της Ιταλίας κι' από τα διάφορα Ένετικά αρχεία συγκέντρωνε κάθε σχετικό με τα νησιά μας στοιχείο χρήσιμο στις έρευνές του.

Μερικά χρόνια μετά το θάνατο του Ι. Ρωμανού, ο Δήμος Κερκυραίων έψηφισε απόφαση διαθέσεως του αναγκαίου χρηματικού ποσού για την αγορά του αρχείου και της βιβλιοθήκης του απ' τους κληρονόμους του. Το ανέξηγγο είναι ότι ο Άγγελος Βλάχος, που ήταν την εποχή εκείνη Νομάρχης στην Κέρκυρα, δεν έέγκρινε, σύμφωνα με την αρμοδιότητά του, την πράξη αυτή του Δήμου κι' έτσι τα πολύτιμα αυτά αρχεία κι' η βιβλιοθήκη, σκόρπισαν σε διάφορους αγοραστές, ως επί το πλείστον ξένους.

Τό χειρότερο είναι πώς ο Ρωμανός συνήθιζε να μη απογράφει σχεδόν όλα όσα ιστορικά μελετήματα του έπερναν κι' δημοσίευαν διάφορες έφημερίδες του τόπου κι' έτσι δεν είναι απόλυτα γνωστό ποιά απ' αυτά ανήκουν σ' αυτόν ώστε να έχουν το κύρος και την αυθεντικότητά του.

Παραθέτουμε, για όσους δεν ασχολούνται με την ευρύτερη έρευνα της ιστορίας των νησιών μας, που θα τό έχουν ίσως συναντήσει, ένα ενδιαφέρον ιστορικό έγγραφο, της παραχωρήσεως της Κεφαλλονιάς και της Ζακύνθου προς τους Βενετούς, από τον Σουλτάνο Βαγιαζήτ, κατά την 22 Άπριλιου του 1484, με πληρωμή 150000 ύ π ε ρ ύ ρ ω ν. Τό έγγραφο αυτό σώζεται στο γενικό χαρτοφυλάκιο της Βενετίας.

«Ήμεεις Σουλτάν Βαγιαζήτ Χάν, Θεού χάρητι, μέγιστος Βασιλεύς Άσίας Έλλάδος και των έξης, προς τον ύψηλότατον, ένδοξότατον και έκλαμπρότατον Ίωάννην Μοντσενίγον, και μέγα Δοθκα της έκλαμπροτάτης αυθεντίας των Βενετικών, τον άξιον και πρόποντα χαιρετισμόν να δέξηται ή έκλαμπρότης αυτού έκ της αυθεντίας μου.

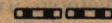
»Μετά δέ ταύτα να έγνωρίσετε τό πώς ήλθε εις την Πόρταν μου ό έντιμότατος και έξηρημένος άρχων και άποκρισιάριος της αυθεντίας σας Κυρ Δάρειος:

ται μόνο σ' ένα κλάδο της τέχνης, μα που θέλουν να έξερευνήσουν όλόκληρη την σφαιρα των πνευματικών ανθρωπίνων επιδιώξεων, που φιλοδοξούν να συλλάβουν απ' όλες της τις μορφές την ανθρωπινή σοφία και να ύμνήσουν σε όλους τους τόνους την ομορφια αυτού του κόσμου. του τόσον ωραίου όσο και μάταιου.

Δ. ΚΑΛΛΟΝΑΣ

περι την ύπόθεσιν των νήσων Κεφαλληνίας και Ζακύνθου, όπου είχαμεν γράψει πρό καιροϋ προς την ύψηλότητά σας, με τον σκλάβον της αυθεντίας μου, τον Τζαβούς Μαχμέτην, διά να παραδοθοϋσι τά ειρημένα νησιά προς την αυθεντιάν σας, καθώς τά είχαμεν από πρώτα. Νϋν δέ ο τίμιος άποκρισιάριος της ύψηλότητος αυτού, έξήτησε και έπούδασε πολλά διά να μηδέν έπάρωμεν τά αυτά νησιά, άμη να άπομεινωσι εις τάς χείρας της έκλαμπρότητος σου. Τό λοιπόν ούτως διεκρίναμεν δικαίως διά την καθάραν άγάπην καλήν φιλιάν όπου έχομεν με την έκλαμπρότητά σου, και διά την έγνωριμίαν αυτού του τιμίου άποκρισιαρίου σας, ότι τό νησι της Κεφαλληνίας και Ζακύνθου να δίδη ή έκλαμπρότης αυτού κατ' έτος Φλωριά Βενέτικα πεντακόσια εις την Πόρταν της αυθεντίας μου. Και τό νησι ήγουν της Ζακύνθου να τό έχη ή έκλαμπρότης σας, βέβαια και άπαρασάλευτα αιώνιως, άνευ λόγου τινός και ένοχλήσεως ούδεμιάς.

"Έτσι οι Ένετοί παρέλαβαν από τους Τούρκους τη Ζάκυνθο και την Κεφαλλονιά σε άθλια κατάσταση και σχεδόν έρημη από άντρες.

Με την ευκαιρία του ζητήματος της ιδρύσεως ιδιαίτερου Νομού Λευκάδος μαζί με την Ίθάκη, που άποσπάσθηκε απ' τον Νομό Κεφαλληνίας, καθώς αναφέραμε σε σχετικό σημείωμα στο περασμένο τεϋχος και διευκρινίζουμε και σ' αυτό, σημειώνουμε χρονολογικά την διοικητική κατάσταση της Λευκάδος από την εποχή της έννώσεώς μας.

Ή Λευκάς μετά την Ένωση της Έπτανήσου με την λοιπήν Έλλάδα έγινε Έπαρχια του Νομού Κερκύρας.

Κατά τό έτος 1899, επί πρωθυπουργίας Γεωργίου Θεοτόκη, έγινε Νομός.

Άργότερα ο Νομός αυτός καταργήθηκε κι' ή Λευκάς έγινε πάλι έπαρχια του Νομού Κερκύρας μέχρι του έτους 1924 όποτε άπεσπάσθη εις τον Νομό Πρεβέζης, έπαρχια του όποιου ήταν ως τώρα.

ΜΙΑ ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΟ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ

Με ίκανοποίηση πληροφορούμεθα μιá αξιόλογη κοινωνική πρόοδος στο Άργοςτόλι, όπου λειτουργεί, πλουτισμένος με όλα τά σύγχρονα μέσα, ο κινηματογράφος «Τι τ ά ν ι α» έφοδιασμένος με τό τελειότερο μηχάνημα προβολής «Σινέ-μεκάνικα». Τό αξιοσημείωτο είναι ότι προβάλλονται εκεί οι μεγαλύτερες δημιουργίες της 7ης Τέχνης που τελευταίως παίχθηκαν στην Άθήνα. Για να συμπληρώσει δέ την πράγματι σπουδαία για σημερινή έπαρχια πρόοδο, ή επιχείρησις του «Τιτάνια» έχει ήδη έξασφαλίσει την τακτική άποστολή απ' την Άθήνα των σπουδαιότερων απ' τά τελευταία «Ζουρνάλ» με τά πιο έπίκαιρα διεθνή γεγονότα.

ΞΕΝΗΤΕΜΜΕΝΑ ΠΟΥΛΙΑ

Γεράσιμο Βαγγελάτο τὸν λέγανε, ἀπὸ τὰ Μεταξάτα τῆς Κεφαλληνίας. Ξεκίνησε ἕνα πρωτὶ, δεκαπέντε περίπου χρόνων καὶ μῆκε στὴ Ζακυνθινὰ Γαλέρα τοῦ καπτάν Τζώρτζη κ' ἔφτασε στὸν Πειραιᾶ κ' ἀπὸ κεῖ στὴν Ἀθήνα, γιὰ νὰ συναντήσει τὸν πρῶτο του ἐξάδελφο.

Ὅλη κ' ὄλη του ἡ περιουσία ἦτανε κείνη τὴν ἐποχὴ, πρὶν τριάντα τόσα χρόνια, δυὸ τάλληρα.

Ὁ ξάδελφός του, ποὺ ἦτανε πέντ' ἔξη χρόνια ἀπὸ θαῦτον πιδὸ μεγάλος, τὸν συμβούλεψε νὰ πάει νὰ χτυπήσει τὴν πόρτα τοῦ ἀφέντη τοῦ Κοσμετάτου, ἢ τοῦ Γερολυμάτου καὶ νὰ τοὺς ζητήσει δυὸ εἰκοσπεντάρικα, γιὰ συρμαγιά. γιὰ νὰ 'χει τὰ ἐφόδια γιὰ νὰ δουλέψει ὡς μαναβόπουλο. Τοῦ εἶπε δέ, νὰ τοὺς πεί, ὅτι μένει κ' ὁ ξάδελφός του ὡς ἐγγυητής, γιὰ τίς πενήντα δραχμές, ἂν καὶ ποτὲ δὲν θὰ τοῦ ζητούσανε ἐγγυητὴ γιὰ τὰ λεφτά, γιατί ἤξεραν πολὺ καλά, πὼς κάθε Κεφαλλονιτόπουλο ποὺ χτύπαγε τὴ πόρτα τοὺς, γιὰ νὰ δανειοστεῖ λίγα λεφτά γιὰ συρμαγιά, σὲ λίγους μῆνες θὰ τοὺς τὰ ἐπέστρεφε, μ' ἕνα θερμὸ εὐχαριστῶ κ' ἕνα χειροφίλημα, ἀπὸ ἕνα φτιαγμένο τότε πιά ξμπορα.

Ἔτσι ἄρχισε ὁ Βαγγελάτος καὶ στὰ δυὸ χρόνια ἐπάνω, τὰ κεφάλαιά του εἶχανε περάσει τὸ χιλιάρικο, δηλαδή σαράντα τόσες χρυσές λίρες. Ὁ Βαγγελάτος, πνεῦμα ἀνήσυχο καὶ ἀνθρωπος ποὺ ἤθελε σῶνει καὶ καλὰ νὰ πλουτῆσει σύντομα, ἄρχισε νὰ στρίβει τὸ νοῦ τοῦ ἄλλου, σὲ χώρες μακρυνές, ὅπου δουλεύοντας στὴν ἀρχὴ σκληρότερα ἀπ' ὅτι μέχρι σήμερα, θὰ κέρδιζε ὁμῶς μιλιούνια, γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ γυρίσει ὕστερα πίσω στὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ μπορεῖ νὰ κάνει καὶ κᾶνα δυὸ καλὰ σὲ τοῦτο δῶ τὸ φτωχὸ καὶ ρημαγμένο τόπο.

Ζύγωσε καπεταναῖους πατριῶτες του καὶ ἕνα σωρὸ ἄλλους ποὺ 'χανε γυρίσει ἀμπλουτοὶ ἀπ' τίς παρθένες χώρες τῆς Ανατολῆς, τῆς Ἀραπίας, ἀπ' τίς Ἰνδίες καὶ τὴν Ἀφρική. Τοὺς ἄκουσε νὰ μιλοῦν γιὰ κείνα κ' εἶπε τὰ μέρη, ἐξέτασε γιὰ τὸ κάθε τι καὶ, ἀφοῦ τὸ καλοσκέφθηκε, ἕνα ἀπομεινόμερο μῆκε μέσα σ' ἕνα «ποστάλι» Ἀυστριακὸ καὶ σὲ κᾶνα-δυὸ μέρες βρέθηκε στὴν Ἀλεξάνδρεια, γιὰ νὰ κατατοπιστεῖ καλύτερα, γιὰ τὸ μεγάλο του ταξεῖδι. Τὰ αὐτὰ του καὶ ἡ τροφοδοσία, τοῦ 'χανε στοιχίσει μέχρις ἐκεῖ ἕνα χρυσὸ πεντὸδραχμο. Στὴν Ἀλεξάνδρεια, ὅπου ἔμεινε περίπου κᾶνα μῆνα, ρωτώντας τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλον, ἀποφάσισε ποὺ ἔπρεπε νὰ πάει, γιὰ νὰ ἐργαστεῖ σκληρὰ καὶ νὰ πλουτίσει.

Μιά καὶ δυὸ λοιπόν, μπαίνει στὸ βαπόρι καὶ τραβᾷ γιὰ τὸ Γερμανικὸ Κογκό, γιὰ τὴν Ταγκανίκα κ' ἀπὸ κεῖ γιὰ τὴ Μπεϊρά, μιά παρθένα ἔκταση, γιὰ νὰ δουλέψει καὶ νὰ παλέψει μ' ἄγρια θηρία κ' ἀνθρώπους, τοὺς μαύρους μισοανθρωποφάγους ἰθαγενεῖς τῆς περιοχῆς αὐτῆς.

Ὁ Βαγγελάτος σύντομα ἀπόκτησε τὴν εὖνοια τῶν ἰθαγενῶν κ' ἄρχισε σιγά-σιγά νὰ τοὺς ἐκμεταλλεύεται. Τὰ δυὸ του μπαούλα ἦσαν γεμάτα μὲ διάφορα μπιχλιμπίδια ποὺ κᾶνανε ἐντύπωση. Αὐτὰ τὰ μικροπραγματάκια ἔδινε στοὺς ἰθαγενεῖς καὶ τὰ ἄλλαζε μὲ δέρματα φαειδῶν, ἀγρίων θηρίων, μὲ δόντια ἀπὸ ἐλέφαντες καὶ φτερά ἀπὸ σπάνια πουλιά.

Σὲ δυὸ χρόνια τὸ ἐμπόριο εἶχε πάει καλά. Πέντε ταξεῖδια εἶχε κάνει γιὰ νὰ κατέβει σὲ πᾶτοσα γιὰ νὰ τὰ πουλήσει καὶ στὸ διάστημα αὐτό, εἶχε γράψει καὶ τοῦ 'χανε ἔρθει ἀπ' τὴν Κεφαλλονιά πέντε ξαδέλφια του κ' ἕνας πεπειραμένος μπάρμπας του—ἕνας χειροδύναμος καὶ ψημμένος στὴ δουλειὰ Κεφαλλονιτῆς, ποὺ τὸν ἤθελε γιὰ τὴν ἐπιστοασία τῶν ἰθαγενῶν, γιατί ἐκτός τῆ δουλειᾶ τῶν τομαριῶν, σκόπευε νὰ καταγίνει καὶ μὲ φυτεῖς ἀπὸ Ἀθήνα, καθὼς καὶ εὐφορὸ τὸ μέρος αὐτό ἦτανε καὶ νερὰ πολλὰ τρεχούμενα εἶχε. Ἔτσι θάβγαζε τίς πρώτες ὕλες γιὰ τὰ καραβόσχοινα ποὺ ἦσαν περιζήτητα ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους καὶ τοὺς Γερμανοὺς.

Κοντολογίς, νὰ τώρα ὁ Γεράσιμος Βαγγελάτος, σὲ ἡλικία σαράντα περίπου χρόνων, μὲ μιά μεγάλη περιουσία ἀπὸ πολλές χιλιάδες χρυσές λίρες, μὲ χιλιάδες στρέμματα ἐκτάσεις ἀπὸ φυτεῖς καὶ μὲ μιά παροικία

Ἑλληνικὴ ἀπὸ τρακόσους τόσους λευκοὺς ὑπαλλήλους του, ὄλο ἔφτανσιώδες. Ὅλα τὰ

νησιά εἶχανε ἀντιπροσωπευθεῖ στὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Βαγγελάτου καὶ δούλευαν ὄλοι πιστὰ καὶ τίμια καὶ ἱκανοποιούντουσαν μὲ τὸ παρά πάνω.

Ζακυνθινόπουλο ἦτανε ὁ μάγερὰς του καὶ Κορφιάτης ὁ ψάλτης τ' Ἀη Γεράσιμου, τῆς Ἐκκλησίας ποὺ εἶχε ἐκεῖ χτίσει, ὁ δὲ παπᾶς ἀπ' τοὺς Παξοὺς, ἕνας σοφὸς ἱερωμένος καὶ καλλίφωνος ποὺ ἔφερε ἐπίτηδες ξοδιάζοντας συνάμα χίλιες περίπου λίρες γιὰ μανουᾶλια, καντήλια, δισκοπότρηρα, γιὰ τὰ χρυσαφένια ἄμφια τοῦ παπᾶ καὶ γιὰ ἕνα σωρὸ πράγματα, ποὺ χρειαζότανε γιὰ τὴν ἐκκλησία τους. Τὸ κόρρο τῆς ἐκκλησίας ἦτανε τέτοιο, ποὺ χαιρότανε ἡ ψυχὴ σου, γιατί ἐψάλλανε Ζακυνθινοί, Κορφιάτες καὶ Κεφαλλονιτῆς—οἱ πιδὸ τραγουδιστάδες.

Τὴν ὁμορφὴ αὐτὴ παροικία, ἕνα πρωῖνό, ἦρθε νὰ τὴν ἀναστατώσει, ἕνας ὄμιλος ἀπὸ πέντ' ἔξη θεατρίνους. Εἶχε φθάσει ἐκεῖνο τὸ πρωῖ κάποιος θίασος ἐνὸς Ἀντώνη Δελενάρδου, ποὺ ἀπαρτιζότανε ἀπ' αὐτόν, τὴ γυναῖκα του, τίς δυὸ του κόρες, ἕναν ὄνοματι Φιλίππα κ' ἕναν ἄλλον, ποὺ δὲν θυμάμαι τ' ὄνομά του. Εἶχανε κάνει καλλιτεχνικὸ τουρνέ ὡς στὰ γύρω ἐκεῖ μέρη καὶ κάποιος ἄλλος ἐγκατεστημένος ἐκεῖ ρωμηός, ὁ Κλαουδᾶτος, τοὺς εἶπε νὰ πᾶνε νὰ βροῦνε καὶ τὸν Βαγγελάτο καὶ νὰ παίξουνε καὶ σ' αὐτόν κᾶνα δυὸ παραστάσεις καὶ δὲν θὰ βγαίνουνε ζημιωμένοι, θὰ τοὺς ἔδινε κᾶνενα ἐκατόλιρο τὸ λιγότερο, ἴσως καὶ τὰ ναῦλα γιὰ νὰ γυρίσουν πάλι στὰ ἄγια χῶματα τῆς πατρίδας.

Τὸν κατατόπισε γιὰ νὰ μὴν ἀπαγορευθεῖ ἀπ' τὴ πρώτη τους γνωριμιά, πὼς ὁ Βαγγελάτος ἦτανε πολὺ βλάστημος, ἀλλὰ ὁ θυμὸς καὶ τὰ νεῦρα του ἀμέσως καλμάρουνε, καὶ γιὰ γνώρισμα ἦταν πὼς ἔβγαζε ν' ἀνάψει ἀμέσως τσιγάρο. Ἀπὸ κεῖ κ' ἔπειτα δὲν ἦταν νὰ τὸν φοβάσαι, καλμάριζε καὶ γινότανε πρόβατο κ' ὅ,τι ἤθελες τοῦ ζητοῦσε.

Ὁ Δελενάρδος ἄφησε τὸ συγκρότημα καμιά πενηνταριά μέτρα πιδὸ πέρα ἀπ' τὴν ὠραία καλύβα, ποὺ βρισκόντουσαν τὰ γραφεῖα τοῦ Βαγγελάτου καὶ προχώρησε ὁ ἴδιος καὶ ζήτησε ἀπὸ ἕνα φύλακα νὰ δεῖ τὸν Βαγγελάτο. Ὁ φύλακας ὕστερα ἀπὸ δυὸ λεφτά, γύρισε καὶ τοῦ εἶπε νὰ περάσει.

Ὁ Ἀντώνης Δελενάρδος ἦτανε ἕνας εὖσωμος καὶ πολὺ ψηλὸς κ' ὠραῖος ἄντρας, καλοντυμένος καὶ εὐγενικός, ἀλλὰ τύπος πονηροῦ καὶ τετραπέρατου ρωμηοῦ θεατρίνου. Μῆκε ἀμέσως στὸ γραφεῖο τοῦ Βαγγελάτου καὶ ἀποκαλύφθηκε κάνοντας μιά ἐπιδεικτικὴ ὑπόκλιση σ' αὐτόν.

Ὁ Βαγγελάτος τὸν ρωτᾷ ἀμέσως, δίχως πολλές κουβέντες καὶ πρὶν ἀκόμη τὸν χαιρετήσῃ, πὼς τὸν λένε, ἀπὸ ποῦ ἔρχεται καὶ τί τὸν θέλει.

Κεῖνη τὴν ὠρα, ἔμπαινε ὁ Νιόνιος ὁ Μπονίκος, τὸ Ζακυνθινόπουλο, ὁ μάγερὰς του, ποὺ ἔφερνε στὸ Βαγγελάτο τὸν «βαρὺ καὶ ὄχι» καφέ του. Ἔβλεπε ἕνα καινούργιο ρωμηὸ καὶ κοντοστάθηκε ν' ἀκούσει τὴ κουβέντα τοὺς. Ὁ Δελενάρδος, δασκαλεμένος ἀπ' τὸν Κλαουδῶτο, ἄρχισε νὰ τοῦ λέει γλαστοῦ, ὅτι λέγεται Ἀντώνης Δελενάρδος, ὅτι εἶναι ἡθοποιὸς κ' ἔχει φέρει ἕνα θιασάκο ἀπὸ πέντ' ἔξη πρόσωπα γιὰ νὰ τοὺς διασκεδάσει.

Ὁ Βαγγελάτος ποὺ τὸν ἄκουγε τόσην ὠρα καθιστὸς καὶ ἔστριβε καὶ μασσοῦσε τὴ μιάν ἄκρη τοῦ μουστακιοῦ του, ξεπετάγεται καὶ τὸν ἀρχίζει στὸ βρισίδι κ' ἀφοῦ τοῦ εἶπε μερικὲς Παναγιές καὶ τοῦ κατέβασε καμιά δεκαριά καντηλιέρια, βάζει νευρικά τὸ χέρι στὴ τσέπη του καὶ βγάζει κ' ἀνάβει ἕνα τσιγάρο. Ὁ Νιόνιος ποὺ παράστικε ἐκεῖ κοτὰ τὸν σκούντιξ καὶ τοῦ γνέφει νὰ προσφέρει στὸ μουσαφίρη τοὺς τσιγάρο καὶ νὰ τοῦ πεί νὰ κάτσει. Ὁ Βαγγελάτος ποὺ τώρα πιά εἶχε συνέλθει, πρόσφερε ἀμέσως στὸν Δελενάρδο τσιγάρο καὶ τοῦδεῖξε μιά πολυθρόνα νὰ καθήσει. Τοῦ ζητᾷ

αμέσως συνώνμη για δυο-τρία λαφτά και αποσύρεται με τὸ Νιόνιο στὸ διπλανὸ γραφεῖο. Ὁ Βαγγελᾶτος εἶχε καταλάβει τὴ γκάφα του, καὶ λέει στὸ Νιόνιο:

— Ὁ Θεὸς μωρὲ σ' ἔστειλε ;
— Μωρὲ ἀφέντη ρεντικολαρίστικες ;
— Νιόνιο . . .
— Προσταγές σου, ἀφέντη ;
— Βρέ Νιόνιο, βρίσεμε . . .
— Ἐγὼ νὰ σὲ βρῶ ἀφέντη ;
— Βρίσεμε μωρὲ Νιόνιο γιὰ θὰ σκάσω, κολάστηκα ὁ φουκαράς ;
— Δὲν εἶναι αὐτοῦνο τοῖποτοι, ἀφέντη, μὴ μοῦ σπαζοχολιάζεις ;
— Βρίσεμε, γιὰ θὰ κρεπάρω ;
— Βεραμέντε ἀφέντη ; . . . ὦμέ . . .
— Ἄν μ' ἀγαπᾶς βρέ Νιόνιο, βρίσεμε ;
— Εἶσαι, μωρὲ ψυχούλα μου . . . τραμπάκολο, ἐφτοῦνο ἔχω νὰ σοῦ σπαβεντάρω . . . Ἀφέντη . . . κύττ' ἀπὸ τὴ παραθούρα, αὐτοῦνη μωρὲ ψυχούλα μου ποὺ φαίνεται θάναι ἢ πρίμα, θάναι ἢ πρωταγωνίστρια, κύττα σιόρ-Ἐράσιμε καὶ δυὸ ἄλλες κοπελλοῦδες. Μωρὲ βουρλισιά σ' ἔπιασε καὶ δὲ μιλάς, ἀφέντη ; ἔβγα καὶ κάλεσέ τους, σκόρπα τὰ ὄβολα γι' αὐτούς, αὐτοῦνοι εἶναι καλλιτέχνες, ποὺ καταδεχτήκανε ν' ἀρθοῦνε ὡς ἐδῶ πέρα νὰ μᾶς διασκεδάσουνε, κατάλαβες ἢ ὄχι ;
— Ἐχεις δίκη Νιόνιο. Ἐλα μαζί μου νὰ δοῦμε τι θὰ κάνουμε ;

— Πᾶμε ψυχούλα μου. Τώρα βέβαια αὐτοῦνοι δὲν εἶναι ὁ Διονύσης ὁ Ταβουλάρης, ὁ Βονασέρας, ἢ ὁ Λαυράγκας μὲ τὴν κομπανία του, ὅποιοι καὶ νὰ 'ναι ὁμως καλῶς ὠρίσανε καὶ θὰ μᾶς κάνουνε νὰ θυμηθοῦμε λίγο τὴν πατρίδα ;

— Naί Νιόνιο, τὴν πατρίδα . . . Κι' ἔσκυψε μὲ δακρυσμένα μάτια καὶ φίλησε τὸ Νιόνιο καὶ βαδίσανε ἀντάμα γιὰ νὰ συναντήσουνε τὸ Δελενάρδο καὶ νὰ τὸν καλωσορίσουνε καὶ νὰ τὸν προσκαλέσουνε γιὰ νὰ τὰ ξεῖ με τὸ θίασό του.

Ἀπὸ δυὸ οἱ παραστάσεις τοῦ Δελενάρδου, γνήκανε εἰκοσι καὶ ὅταν τοιμάστηκε ὁ θίασος γιὰ νὰ φύγει, ὁ Βαγγελᾶτος τοὺς ἔδωσε ἀπὸ διακόσιες χρυσὲς λίρες στὸν καθέναν καὶ τρακόσες στὴ πρωταγωνίστρια κι' ἐπὶ πλέον ἓνα ὠραῖο βραχιόλι κι' ἓνα μενταγιόνι, ἀπὸ εὐγνωμοσύνη ποὺ τοὺς χάρισαν τὸ γέλιο ἐπὶ ἓνα καὶ πλέον μῆνα κι' εἶχε μάλιστα νὰ τὸ λέει, ὅτι ὅσο ἐγέλασε μὲ τὴν κωμῶδια τοῦ Σουρή «Τὰ Προσόντα» δὲν γέλασε σ' ὅλη του τὴ ζωὴ. Τοὺς ἔβγαλε τὰ εἰσιτήρια ἐπιστροφῆς, σιδηροδρόμου καὶ βαποριῶν μέχρι τὸν Πειραιᾶ καὶ ἀφοῦ τοὺς φίλησε, σφιγγοντάς τους τὰ χέρια, τοὺς εἶπε : «Σᾶς εὐχαριστῶ ποὺ μὲ τὰ παπούτσια σας μοῦ φέρατε λίγη σκόνη ἀπ' τ' ἄγια χῶματα τῆς γλυκειᾶς μας πατρίδας. Πέστε 'κεῖ κάτω στοὺς δικούς μας ὅποτε θὰ τύχει νὰ κάνετε κουβέντα καὶ γιὰ μᾶς, ὅτι τὰ ξενητεμένα πουλιά, ποτὲ δὲν τὴν ξεχνᾶνε καὶ πάντα θὰ στέλνουμε τὰ πιὸ πολλὰ ἀπ' αὐτὰ ποὺ κερδίζουμε μὲ τὸν κόπο τῆς δουλειᾶς μας. Καὶ πῶς μᾶς μέρα, θὰ ξαναγυρίσουμε κοντὰ στὸν καθάριο καὶ γαλανὸ τῆς οὐρανοῦ, φέρνοντας μαζί μας τίς οικονομίες μας γιὰ ν' ἀφίσουμε τὰ κόκκαλά μας στ' ἀγαπημένα χῶματά της ποὺ νοσταλγοῦμε . . .»

ΤΑΣΣΟΣ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΣ

Τὰ «*Ἐπτανησιακὰ Γράμματα*» θὰ ἐγκαινιάσουν ἀπὸ τὸ ἐπόμενο τεῦχος τακτικὴ στήλη

ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ποὺ θ' ἀποτελέσει χρήσιμο βοήθημα γιὰ τὴν μελέτη Ἐπτανησιακῶν θεμάτων.

ΜΠΑΜΠΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ

Ἔργο τῆς γλύπτριας κ. Λουκίας Γεωργαντῆ

(Βλ. εἰς σελ. 15 σημείωμά μας)

ἸΘΑΚΗ

Σὰ βγείς στὸν πηγαμὸ γιὰ τὴν Ἰθάκη,
νὰ εὐχέσαι νᾶναι μακρὺς ὁ δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
Τοὺς Λαιοτρυγῶνας καὶ τοὺς Κύκλωπας,
τὸν θυμωμένο Ποσειδῶνα μὴ φοβᾶσαι,
τέτοια στὸν δρόμο σου ποτέ σου δὲν θὰ βρεῖς,
ἂν μὲν' ἢ σκέψης σου ὑψηλῆ, ἂν ἐκλεκτῆ
συγκίνησις τὸ πνεῦμα καὶ τὸ σῶμα σου ἀγγίξει.
Τοὺς Λαιοτρυγῶνας καὶ τοὺς Κύκλωπας,
τὸν ἄγριο Ποσειδῶνα δὲν θὰ συναντήσεις,
ἂν δὲν τοὺς κουβανεῖς μὲς στὴν ψυχὴ σου,
ἂν ἡ ψυχὴ σου δὲν τοὺς στήνει ἐμπρός σου.

Νὰ εὐχέσαι νᾶναι μακρὺς ὁ δρόμος,
Πολλὰ τὰ καλοκαιρινὰ πρωῖὰ νὰ εἶναι
ποὺ μὲ τί εὐχαρίστησι, μὲ τί χαρὰ
θὰ μπαίνεις σὲ λιμένας πρωτοειδόμενους,
νὰ σταματήσεις σ' ἐμπορεῖα Φοινικικά,
καὶ τὲς καλὲς πραγμάτειες ν' ἀποκτήσεις,
σεντέφια καὶ κοράλλια, κεχριμπάρια κ' ἔβενους,
καὶ ἡδονικά μυρωδικὰ κάθε λογῆς,
ὅσο μπορείς πιὸ ἄφθονα ἡδονικά μυρωδικὰ,
σὲ πόλεις Αἰγυπτιακὲς πολλὲς νὰ πᾶς,
νὰ μάθεις καὶ νὰ μάθεις ἀπ' τοὺς σπουδασμένους.

Πάντα στὸν νοῦ σου νάχεις τὴν Ἰθάκη.
Τὸ φθάσιμον ἐκεῖ εἶν' ὁ προορισμὸς σου.
Ἄλλὰ μὴ μιᾶξεις τὸ ταξεῖδι διόλου.
Καλλίτερα χρόνια πολλὰ νὰ διαρκέσει.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ
ΚΑΒΑΦΗΣ

ΔΑΥΪΔ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗΣ

Ο ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΣ

ΔΙΟΝ. Π. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Από τὰς μορφάς, αἱ ὁποῖαι συνεδέθησαν στενῶς πρὸς τὴν κοινωνίαν τῆς Ζακύνθου κατὰ τὰ τέλη τοῦ 18ου καὶ ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνος εἶναι καὶ ἡ τοῦ ἱεροδιακόνου **Δαυῖδ Μαυροειδῆ**

Ὁ οἶκος **Μαυροειδῆ** ἢ **Μαυροειδοπούλου** κατήγето ἐκ τῆς πάλαι ποτὲ Ἀρκαδίας, νῦν δὲ Κυπαρισσίας τῆς Μεσσηνίας, ὡς δὲ καταφαίνεται ἐκ τῶν σχετικῶν ἐγγράφων, τῶν σωζομένων ἐν τῷ Ἀρχιεποφυλακείῳ Ζακύνθου, ἐγκατέστη εἰς τὴν μυροβόλον νῆσον τὸ πρῶτον τῷ 1760. Ὁ πατὴρ τοῦ Δαυῖδ **Θεοδόσιος** ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἠρέσκετο δὲ νὰ ταξιδεύῃ συχνὰ ἀνὰ τὰ Ἑλληνικὰ παράλια καὶ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου καὶ Ἰονίου Πελάγους.

Ὅθεν περὶ τὰς δυσμάς τοῦ βίου του, ὅτε πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του περιεβλήθη τὸ μοναχικὸν ἔνδυμα, προσέλαβε καὶ τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ «θαλασσινοῦ καλογήρου».

Ὁ Δαυῖδ ἐγεννήθη τῷ 1783 ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅπου καὶ ἐξέμαθε τὰ πρῶτα γράμματα.

Πρὸς εὐρυτέρας σπουδὰς ἠκολούθησε τὸν πατέρα του ἀνὰ τὰς περιόδους του, ὅτε δὲ ἐνηλικιώθη περιεβλήθη τὸ ράσον καὶ κατέστη διάκονος. Τὴν 1 Αὐγούστου 1819 ἐπεσκέφθη τὸ ἀγιῶνυμον ὄρος καὶ πρὸ τῶν πατέρων τῆς βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος ἐξεδήλωσε τὴν πρόθεσίν του νὰ καταταγῇ ἢ μοναχός.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κατέθεσε 2500 γρόσια ὑπὲρ τῆς μονῆς.

Ἐν Ἀθῶνι ἐφοίτησεν εἰς τὰς ὀνομαστάς σχολὰς τῆς ζωγραφικῆς καὶ οὐκ ἐβράδυνε νὰ καταστῇ ἀγιογράφος. Ἐκ τῆς τέχνης του δ' αὐτῆς ἐπορίζετο τὰ πρὸς τὸ ζῆν καὶ ἐδάνειζε τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην μοναχοῦς.

Ἐγγραφον ὑπὸ ἡμερομηνίαν 26 Μαΐου 1821 μαρτυρεῖ ὅτι ὁ ζωγράφος Δαυῖδ ἐδάνεισεν εἰς τοὺς πατέρας τοῦ Ρωσικοῦ κοινοβίου τοῦ ἀγίου Παντελεήμονος διὰ τὰς «χρείας» των 2600 γρόσια πρὸς 6%, τὸν χρόνον.

Ἡ παράδοσις ἀναφέρει ὅτι ὁ Δαυῖδ ἐνήστευεν ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας πρὸ πάσης ἐργασίας, αἱ δὲ ἀγιογραφίαι του ἦσαν θαυματοῦργοι καὶ ἐφανέρωνον εἰς τοὺς κατόχους των διὰ τριγμῶν καὶ ἄλλων παντοειδῶν ἤχων τὰ εὐχάριστα ἢ δυσάρεστα συμβάντα τοῦ βίου αὐτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των.

Εἰς τὸ ἅγιον ὄρος ὁ ζωγράφος οὗτος παρέμεινε μέχρι τῆς 20 Νοεμβρίου 1821, ὅτε ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ δι' ἀνάγκας του εἰς Ζάκυνθον.

Πρὸς ἀσφάλειάν του δὲ ἐφωδιάσθη αὐτὸς καὶ ὁ συνοδὸς του Νικηφόρος μὲ κοινοσφράγιστον γράμμα τῶν πατέρων τῆς Μονῆς τοῦ Παντοκράτορος.

Ἄλλ' ὁ Νικηφόρος τὸν ἐγκατέλειπεν, οὕτω δὲ μόνος μεταβαίνει εἰς τὴν μυροβόλον νῆσον, ὅπου φιλοξενεῖται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ συγγενοῦς του Παναγιώτου Ἀσημακοπούλου. Ἐν αὐτῇ ἐζωγράφησε πλείστους ἀγίους, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸν Ἅγιον Διονύσιον, τοὺς ἀγίους Ἀναργύρους, τὴν Κυρὰν τῶν Ἀγγέλων, τὴν Ὁδηγήτριαν, τὴν Ὑπαπαντὴν, τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον, τὸν Ἅγιον Ἐλευθέριον καὶ ἄλλους.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Δαυῖδ ἠσθένησεν, ἡ δὲ μακροχρόνιος ἀσθένειά του, τὸν ἠνάγκασε νὰ δαπανήσῃ ὅλας τὰς μικρὰς οἰκονομίας του καὶ νὰ μὴ ἔχη χρήματα διὰ τὸν ἰατρὸν καὶ τὰ φάρμακα.

Ἐπίκουρος εἰς τὴν δυσχερῆ αὐτὴν θέσιν ἤλθεν ὁ φιλοξενῶν αὐτὸν Ἀσημακόπουλος, ὁ ὁποῖος παρ' ὅλας τὰς προσπάθειάς του δὲν εἶδον νὰ σώσῃ τὸν Ἀγιογράφον. Βλέπων λοιπὸν ὁ Ἀγιογράφος ὅτι πλησιάζει τὸ τέλος του ἐκάλεσε εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Ἀσημακοπούλου, ὅπου διέμενε, τὸν Δημόσιον Συμβολαιογράφον Διονύσιον Ζαββαδυνὸν καὶ τὴν 19ην Δεκεμβρίου 1123 ἐνώπιον αὐτοῦ ὑπηγόρευσε τὰς τελευταίας θελήσεις καὶ παραγγελίας του.

Ὅθεν παραγγέλλει «νὰ τατζῆ» εἰς τὸν Ἅγιον Βασίλειον τὸν κάτω, εἰς τὸν ναὸν τοῦ οὐοῦ ἀφιερῶναι τὴν ζώνην του καὶ τὸ ἅγιον χρυσοῦν ποτήριον τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποῖει κατὰ τὴν λειτουργίαν. Εἰς τὸν ἱερομόναχον παπᾶ-Γερμανὸν χαρίζει τὸ πετραχῆλι του καὶ τὸ στυχάριον του ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ διαβάζῃ λειτουργίας εἰς ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν του.

Εἰς τὸν ἅγιον Βασίλειον τὸν ἄνω, τὰ βιβλία του, τὰ ζάρφια του καὶ τὰς κούπας του.

Ὅλα τὰ λοιπὰ ἀφήνει εἰς τὸν Παναγιώτην Δ. Ἀσημακόπουλον τὸν ὁποῖον καὶ ἐγκαθιστᾷ ὡς γενικὸν κληρονόμον καὶ ἐκτελεστήν τῆς διαθήκης εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης διὰ τὰς ὑπηρεσίας, ἃς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας του πρὸς τὸν Δαυῖδ προσέφερε.

Δύο ἔτη βραδύτερον τὴν 21 Δεκ. 1823 (2 Ἰαν. 1824) ὁ Δαυῖδ ἀπέθανεν ὁ δὲ πληρώσας τοὺς ἰατροὺς, τὰ φάρμακα καὶ τὰ ἔξοδα τῆς θανῆς του γενικὸς κληρονόμος του ἐξετέλεσε κατὰ γράμμα τὰς παραγγελίας τοῦ ἀγιογράφου Δαυῖδ, λαβὼν ὡς ἀντίδωρον μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὴν συλλογὴν τῶν ἀγιογραφιῶν του, τὴν ὁποῖαν περιέσωσαν δύο τῶν δισεγγόνων τοῦ Παναγιώτου Ἀσημακοπούλου.

Ἡ συλλογὴ, πλουτισθεῖσα καὶ μὲ ἄλλας εἰκόνας Κρητικοεπτανησιακῆς τεχνουργίας, εἶναι μία ἐκ τῶν μεγαλυτέρων τῶν ἐν Ἀθήναις ἰδιωτικῶν ἀγιογραφικῶν συλλογῶν.

ΔΙΟΝ. Π. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ "ΛΥΚΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ,"

Ἀξίζει ν' ἀφιερῶσουμε λίγον ἀπὸ τὸν περιορισμένο χῶρον ποῦ διαθέτουν τὰ «Ἐπτανῆσ. Γράμματα» γιὰ μιὰν ἀξιόλογη πατριωτικὴ καὶ κοινωνικὴ ἐργασία ποῦ ἀθόρυβα μὰ ἀποδοτικὰ συντελεῖται στὸ «Λύκειο τῶν Ἑλληνίδων» ἐδῶ.

Στὰ νησιά μας, ποῦ καλλιέργησαν κι' ἀνέβασαν τὸ καλὸ καὶ τὸ ὠραῖο καὶ ποῦ πάντα διακρίθηκαν εἰς ἐκδηλώσεις καὶ ἔργα γιὰ τὴν πνευματικὴ καὶ κοινωνικὴ ἐξύψωση τοῦ λαοῦ, ἱδρύματα μὲ τέτοιους ἢ παραπλήσιους σκοποὺς ὑπῆρξαν σὲ διάφορες ἐποχὲς καὶ βρῆκαν πάντα πρόσφορο ἔδαφος κι' εὐδοκίμησαν, ἀφῆνοντάς πλοῦσιους καρποὺς στὴν πνευματικὴ διάπλαση καὶ στὸ ἦθος κάθε νεώτερης γενεᾶς. Κι' ἀκόμη τὰ τελευταῖα χρόνια, στὸ Ἀρσάκειο στὴν Κέρκυρα, μὲ τὴν ἀλτ.σμόνητη Κυρία Σταμπόγλη καὶ τὸ τόσο διαλεχτὸ ἐπτανήσιο προσωπικὸ, γινόταν μιὰ σπουδαία ἐργασία, —ἔξω ἀπ' τὸ σενὸ πλαίσιο τοῦ σχολικοῦ προγράμματος— ποῦ τόσο τὴν ἐκτιμοῦσε καὶ τὴν παρακολουθοῦσε ἡ κοινωνία τοῦ νησιοῦ, ὥστε ἀντέδρασε ὅσο μπόρεσε γιὰ νὰ ματαιώσῃ τὴν κατάργησή του κι' ἀκόμα σήμερα ἐξακολουθοῦν οἱ προσπάθειες γιὰ τὴν ἐπανασύστασή του.

Τὸ Λύκειο τῶν Ἑλληνίδων, ποῦ ἱδρύθηκε ἀπὸ τὴν μεγάλη Ἑλληνίδα Καλλιρῶ Παρρὲν τὸ 1910, εἶναι ἓνα Ἑλληνικὸ καὶ πολιτισμὸν ἄντρο ποῦ ἀποτελεῖ, στὸν εὐρὸ τομέα τῆς δράσεώς του, τὸν συνδετικὸ κρίκο μὲ τὴν Ἑλληνικὴ παράδοση. Κι' εἶναι ἀπὸ τὰ λίγα καὶ πιὸ σημαντικὰ ἱδρύματα τοῦ εἴδους αὐτοῦ στὴν Εὐρώπη, ποῦ διατηροῦνται ἐπὶ τόσα χρόνια καὶ ποῦ ἀκμάζουν τόσο.

Ἡ ἐργασία του, ταξινομημένη σὲ 18 τμήματα, ἐπεκτείνεται εἰς ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις καὶ τὶς ἀνάγκες τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας. Καθένα ἀπὸ τὰ τμήματα αὐτὰ ποῦ λειτουργοῦν ἀξιόλογα σήμερα (τῶν Ἐθνικῶν παραδόσεων, Ἐθν. λωρῶν, Λαϊκῆς Ψυχαγωγίας, Ἰμματοθήκης καὶ ἐργαστηρίου Ἐθν. Ἐνδυμασιῶν, τὸ φιλανθρωπικόν, τὸ τμήμα μητέρων καὶ παιδαγωγῶν, παιδικῆς ἀδελφοσύνης, οἰκοτεχνίας, οἰκοκυρικῆς, οἰκονομίας καὶ αἰσθητικῆς σπιτιοῦ, τὸ μουσικόν, τὸ φιλολογικόν, τῆς δανειστικῆς βιβλιοθήκης κ.λ.π.) ἐργάζεται ἀθόρυβα, παρ' ὅλες τὶς σημερινές συνθήκες, γιὰ τὴν ἀναγέννηση καὶ διατήρηση τῆς Ἑθνικῆς μας ζωῆς, μὲ τὰ ἔθιμά καὶ τὶς παραδόσεις της, διαφωτίζοντες τὴν Μητέρα στὰ καθήκοντα καὶ τὸν προορισμὸ της καὶ προσφέροντας σ' αὐτὴν τὶς χρήσιμες κι' ἀπαραίτητες γνώσεις γιὰ τὴν ἐκτέλεση τῆς μεγάλης ἀποστολῆς ποῦ τῆς ἔταξε ἡ φύσις.

Λειτουργοῦν σήμερα στὴν Ἀθήνα ἕξι σχολεῖα ἀγραμμάτων Μητέρων καὶ εἴκοσι πέντε τέλει ἀργαλειοὶ ἐργάζονται σὲ ἱσάριθμα ἀθηναϊκὰ σπίτια μελῶν τοῦ Λυκείου, ποῦ φτιάχνουν ὕφαντὰ σὲ λαϊκὰ σχέδια ἢ μαθαίνουν. Κι' ἀκόμη στὸ Λύκειο λειτουργεῖ ἓνα προχωρημένο τμήμα, ὅπου, μιὰ διακεκριμένη Ἑλληνίδα νέα καὶ σοφὴ Παρρὲν, ἡ Πρόεδρος του, διδάσκει ἢ ἴδια ἀρχαῖες τραγωδίες, τὴν Ἰλιάδα κι' ἄλλα ἀρχαῖα κείμενα σὲ πολλὰ μέλη τοῦ ἱδρύματος ποῦ πληρώνουν τὰ διδασκτὰ τους γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῆς λειτουργίας τῶν σχολειῶν ἀγραμμάτων μητέρων.

Εἶναι πολὺ παρήγορο κι' ἐνθαρρυντικὸ ποῦ μέσα στὴν ἀμφίβολη ρευστότητα τῆς ἐποχῆς μας, ὑπάρχει τόση πίστη εἰς τὴν ἐθνικὴ μας παράδοση, ποῦ εἶναι καὶ παράδοση ὅλου τοῦ πολιτισμένου κόσμου. Αὐτῆς τῆς πολύτιμης κληρονομίας εἶναι ἀφανῆς, σχεδόν, θεματοφύλακας καὶ καλλιεργητὴς τὸ Λύκειο τῶν Ἑλληνίδων, δίνοντας συνάμα, ἀνάλογα μὲ τὶς σημερινές, πρὸ παντὸς ὄλικὰ δύσκολες συνθήκες, τὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια καὶ τὶς γνώσεις μιᾶς καλῆς οἰκοκυρᾶς καὶ μιᾶς Ἑλληνίδας Μητέρας.

Βέβαια τὸ Ἴδρυμα τοῦτο θὰ μπορούσε νὰ ἐπεκτείνει τὴ δραστηριότητά του καὶ, μπάζοντας καινούργιο αἶμα στοὺς κόλπους του, νὰ εἰσδύσει περισσότερο κι' ἐντατικώτερα στὴν ἐργαζομένη γυναῖκα τοῦ λαοῦ μας ποῦ ἔχει μεγαλύτερη ἀνάγκη ἀναπτύξεως καὶ ποῦ πέφτει τόσο εὐκόλα θύμα κάθε πλάνης. Ὅσο γιὰ τὸ περίφημο ζήτημα τῆς «ψήφου», αὐτὸ εἶναι ἀπροσάρμοστο ἀκόμη καὶ ἄκαιρο γιὰ μᾶς. Ἀρκετὰ ἔπαθε καὶ παθαίνει αὐτὸς ὁ ταλαιπωρημένος τόπος ἀπὸ τὴν ἀντρικὴ πολιτικολογία. Ἄς μείνουν τοῦλάχιστον οἱ γυναῖκες ἔξω ἀπ' αὐτὴν γιὰ νὰ κρατήσουν τὸ Ἑλληνικὸ σπίτι, ν' ἀναθρέψουν ἀντάξια τὰ παιδιά μας καὶ νὰ διατηρήσουν τὴν ἀρμονία μέσα στὴν κοινωνία καὶ τὴν ποίηση στὴ ζωὴ μας.

Τελειώνοντας τὸ μικρὸ τοῦτο σημείωμα, μὲ δικαιολογημένη ἱκανοποίηση σημειώνουμε πὼς καὶ στὸ ὠραῖο καὶ κοινωνικὸ τοῦτο ἔργο τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων, ποῦ ἔχει πανελληνίῳ ἐνδιαφέρον καὶ σπουδαιότητα, ἀξιόλογη προσφέρουν τὴ συμβολή τους τὰ νησιά μας. Τέσσερα μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου του εἶναι Ἐπτανήσιες: Δυὸ Κεφαλλονίτισσες, μιὰ Κερκυραῖα καὶ μιὰ Ζακυνθινὴ.

B.

ΕΙΝΑΙ ΣΤΙΓΜΕΣ

Εἶναι στιγμὲς ποῦ σὲ ζητῶ
νὰ βρῖσκεσαι κοντά μου,
στιγμὲς πολὺ ποῦ σ' ἀγαπῶ,
μικρὴ βασίλισσά μου.

**

Κι' ἄλλες στιγμὲς ποῦ σὲ κυτῶ,
στὰ μάτια σου βαθεῖά,
ζητώντας μέσα κεῖ νὰ βρῶ
μήπως φωλιάζει ἡ ψευτιά.

ΒΑΣΣΟΣ ΦΩΚΑΣ

(Οἱ στίχοι αὐτοὶ ἔχουν μελλοποιηθεῖ σὲ τύπο «καντάδας» ἀπ' τὸν καθηγητὴ τοῦ Ἐθν. Ὀδείου κ. Γ. Βῶκο)

Zean Moreas

(NE DITES PAS LA VIE...)

Ποτὲ μὴν πῆς εἶν' ἡ ζωὴ χαρούμενη γιορτῆ·
εἶτ' ἑλαφρὸς, ψυχὴ μικρὴ ἂν τέτοια σκέψιν ἔχης.
Μὴτε πὼς εἶναι βάσανο ποῦ ἀτέλειωτα κρατεῖ·
λείπει τὸ θάρρος, δὲν μπόρεῖς στὶς ἀτυχιές ν' ἀντέχης.

Γέλα καθὼς τὴν ἀνοίει τρελλὰ λυγοῦν οἱ κλώνοι,
σάν τὸ βορρῆ ἀναστέναζε, σάν κῦμα στ' ἀκρογιάλι,
δεκτὲς ἄς εἶναι οἱ χαρὲς, ὑποφερτοὶ κι' οἱ βῆνοι
καὶ πές, εἶν' ἴσως ὄνειρο—κι' αὐτὸ πολὺ νὰ πάλι.

ΜΟΥΣΕΙΟ Μετάφρασις Δ. ΔΑΣΗ

ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΗΣ
ΙΣΑΒΕΛΛΑΣ ΘΕΟΤΟΚΗ

ΜΑΡΙΕΤΤΑΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ - ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΣ

('Από τὸ ἀνέκδοτο ἔργο της γιὰ τὴ ζωὴ τῆς
μεγάλης Κερκυραίας).

... Στὸ ἐκλεκτὸ σαλόνι της ἡ μεγάλη αὐτὴ γυναίκα ποὺ κατάφερε μονάχη της ν' ἀποκτήσῃ τὸ κύρος τῆς παγκόσμιας φήμης στὴν ἐποχὴ της, φρόντιζε νὰ συγκεντρώνη μ' ἀληθινὴ στοργὴ ὄλους τοὺς Ἕλληνες ποὺ περνοῦσαν ἀπ' ἐκεῖ δείχνοντας περηφάνεια πραγματικὴ γιὰ τὴν ἑλληνικὴ καταγωγὴ της μέσα στὸ κομπολιτικὸ ἐκεῖνο περιβάλλον.

Ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας ἀπὸ τοὺς πρώτους καὶ διαλεχτότερος θαμνοὺς τοῦ σαλονιοῦ πρὶν γίνεи Κυβερνήτης τῆς νεοσύστατης Ἑλλάδας, χαίρονταν τὴ γενικὴ ἐχτίμηση καὶ συμπάθεια ἐκεῖ μέσα, θεωρῶντας τον γιὰ «σταθερὸ καὶ λαμπρὸ χαρακτήρα μὲ τρόπους ἐξαιρετικὰ εὐγενικοὺς καὶ ἀγγελικὴ φυσιογνωμία».

Ὁ Μονοτοξίδης, ὁ μεγάλος Κερκυραῖος ἱστορικὸς ποὺ στὶς συνναστροφές της Ἰσαβέλλας τραγουδοῦσε ἑφτανησιώτικα δημοτικὰ ὀστικὰ καὶ ἕνα βράδυ ποὺ στὰ σαλόνια της βρισκόνταν οἱ ἐκλεκτότεροι σὲ διάνοια ἀντιπρόσωποι ἕνδεκα ἔθνων συμπεριλαμβανομένης καὶ αὐτῆς τῆς μακρυνῆς Κίνας, θεώρησε τιμὴ του νὰ συνεχίσῃ τὰ ὁμορφα λιανοτράγουδα τῆς ἰδιαίτερης πατρίδας του ἀρχίζοντας μὲ τὸ :

Ἡ ἀγάπη θέλει φρόνηση, θέλει ταπεινωσὺνη
θέλει λαγοῦ πατήματα, θέλει γρηγοροσὺνη.

Ὁ Μάριος Πιέρι, ὁ παράξενος, ὁ φιλόδοξος καὶ ἄσχημος Πιέρι ποὺ τοῦ εἶχαν κολήσῃ τὸ παρατσούκλι «βδέλα» γιὰ τὴ μονομανία ποὺ εἶχε νὰ βρῖσκεται πάντα κοντὰ στοὺς διαπρεπεῖς διανοοῦμενους καὶ νὰ τοὺς λατρεύῃ σὲ τέτοιο βαθμὸ ποὺ ἔφτασε νὰ φιλήῃ τὶς πόρτες τῶν σπιτιῶν τους. Στὸν κύκλο τῆς Ἰσαβέλλας στέκονταν πάντα μελαγχολικὸς, λιγομίλητος, ἔτοιμος νὰ θυμῶσῃ. Δὲν τὸν συμπαθοῦσαν καὶ τόσο ἐκεῖ μέσα, γιὰτὶ ξέχωρ' ἀπ' αὐτὰ ποὺ εἶπαμε, δὲν εἶχε τρόπους εὐγενικοὺς καὶ ἦταν πολὺ ἄσχημος πρὸ πάντων ἀπὸ τὰ σημάδια τῆς βλογιᾶς ποὺ τοῦ γέμιζαν τὸ πρόσωπο. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἐμπόδιζε ν' ἀλλάξῃ κά-θε χρόνον κι' ἀπὸ μιὰ ἐρωμένη, ὁμορφὴ καὶ καλλιτέχνη ἀἰθοποιό. Ἐβριζε μὲ πάθος τὸν Γκαῖτε λέγοντας πῶς οὔτε μιὰ σκηνὴ ἀντάξια ἐνὸς μεγάλου ποιητῆ δὲν βρῆκε στὸ Φάουστ. Μιλοῦσε πάντα μὲ νοσταλγία γιὰ τὴν Κέρκυρα μὲ τοὺς ρομαντικούς της περιπάτους πλάι στὶς ἀκρογιαλιές.

Ὁ Δημήτρης Ἀρλιώτης ὁ συγγραφέας τῆς βιογραφίας τοῦ Καποδίστρια ποὺ πρώτοπῆγε

στὸ σαλόνι τῆς Ἰσαβέλλας σὲ ἡλικία 18 χρόνων ὡς φοιτητῆς. Ἦταν γεμάτος φιλελεύθερος σλέψεις καὶ γυρνώντας στὴν Κέρκυρα ἀρχισε νὰ κηρύττει, μὲ θέρημη τὶς ἀρχές τοῦ Μ. Ναπολέοντα.

Ὁ Ἀρλιώτης πρόσεξε τὴν «σοφὴ - Ἰσαβέλλα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή ποὺ τὴν εἶδε τὴν ἀγάπησε μάλιστα παρ' ὅλο ποὺ ἦταν μεγαλύτερὴ του. Ἦταν βέβαια καὶ ὁ θαυμασμὸς ποὺ τὸν τραβοῦσε πρὸς τὴν ἑξοχὸν αὐτὴ γυναίκα.

Δὲν εἶχε ὅμως τύχη. Ἐκεῖνη τὴ στιγμή λίγες ἡμέρες μετὰ τὴ γνωριμία του μαζί της, ἐκεῖνη ἔφυγε βιαστικὰ γιὰ κρύψη τὸ γάμο της ἐπειδὴ οἱ συγγενεῖς τοῦ δευτέρου ἄντρα της δὲν συναινοῦσαν.

Γυρίζοντας ἡ Ἰσαβέλλα ἀπὸ τὸ γαμήλιο ταξίδι της γνωρίστηκε περισσότερο μὲ τὸν Ἀρλιώτη. Ἐκεῖνος ἦταν τὸλληρὸς γιὰ τὸν ἔρωτά του. Δὲν συλλογίστηκε πῶς ἦταν νιόπαντρη. Σὲ λίγο τῆς ἔστειλε τὸ πρῶτο γράμμα στὸ ὁποῖο τῆς μιλεῖ γιὰ τὴν ἀγάπη του «... Ἐὰ σὰς μιλήσω καὶ γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου ἂν τὸ ὑποφέρετε... ἂν τὸ ὑποφέρετε!... Καὶ πῶς δὲν θὰ τὸ ὑποφέρετε—τῆς λέει—φαίνεται πῶς λίγο γνωρίζω τὴν καρδιά σας, σὰν κἀνω παρόμοιες σκέψεις, τὴν καρδιά σας ποὺ εἶναι τόσο εὐαίσθητη στὴ φιλία. Ἄλλὰ μὲ συγχωρεῖτε. Ἐὰ σὰς πῶ λοιπὸν ὅπως ὄλοι οἱ ἐρωτευμένοι πῶς ζῶ ἀνάμεσα σὲ μικρὲς καὶ σπάνιες χαρές, ἀνάμεσα σὲ ζήλειες καὶ φόβους. Δῶ κι' ἕνα μῆνα περνοῦσα ἡμέρες πολὺ δυστυχισμένες. Μὰ λίγη σκέψη μ' ἔκανε πολὺ πιὸ ἡσυχό. Χθὲς τὸ βράδυ δὲν ἤλθα, βλέπετε ἂν ἔχω τὴν καρδιά λιγότερο ἐρωτευμένη. Μπόρεσα καὶ σὰς ἔδωσα δυὸ φιλιὰ. Δὲν μὲ μαλώσατε. Ἀπ' ἐναντίας ἀπλώσατε τὸ χέρι καὶ μοῦ δώσατε ἕνα χαριτωμένο μπατσάκι στὸ μάγουλο. Καὶ μὲ χαδέψατε. Αὐτὰ, ἀλήθεια, εἶναι ὠραῖα πράγματα. Μὰ ἡ ἀδιαφορία σας. Ἡ ψυχρότητά σας. Καὶ οἱ προτιμήσεις ποὺ δείχνετε στὸν ἀντιζηλό μου. Πῶς νὰ τὶς ὑποφέρω χωρὶς—θὰ τὸ πῶ—νὰ πεθάνω; Ἐν' ἀεράκι ἐλπίδας, ποὺ δὲν μ' ἄφησε ποτέ, μοῦ λέει πῶς σὲ λίγο καιρὸ θὰ εἶμαι εὐτυχισμένος».

Ὁ ἀντιζηλὸς ποὺ φοβόταν ὁ Ἀρλιώτης ἦταν ὁ Φώσκολος στὸν ὁποῖον ἡ Ἰσαβέλλα ἔδειχνε πάντα μιὰ προτίμηση, Ἀπ' ὅτι φαίνεται παρ' ὅλο ποὺ πατρεύτηκεν ἀπὸ ἔρωτα καὶ ἦταν νιόπαντρη τότες, δὲν ἀφοσιωνόταν ὀλότελα στὴ στεγνὴ συζυγικὴ ἀγάπη, μὰ πίστευε σὰν ξεκούρασμα νὰ ρίχνει λίγες ματιές δῶ κι' ἐκεῖ. Βρισκομε ἀκόμη δυὸ ἐπιστολὲς Ἀρλιώτη πρὸς τὴν Ἰσαβέλλα ποὺ στὴν ἀρχὴ πίστεψαν

πώς ανήκουν στον Φώσκολο γιατί ο ποιητής των Τάφων έστειλε μίαν ασύγκρητα θοορφη και γεμάτη έρωτικό πάθος άλληλογραφία σ' αυτήν και οι έπιστολές του Άρλιώτη μοιάζουν. Μία σύγκριση όμως στο γραφικό χαραχτήρα φανέρωσε τὸ συγγραφέα τους. Άπ' ὅτι θά δοῦμε ἡ Ἰσαβέλλα φαίνεται ἀνταποκρίθηκε στον έρωτα του Άρλιώτη

«Μείνε σπῖτι Μπετίνα μου! — αρχίζει εκείνος — οὔτε φτάνει ἡ φλογερή σου ψυχή ν' ἀντιμετωπίση τὸν πάγο τῆς κακοκαιρίας. Κάθε ὕπαρξη ὑποφέρει και παγώνει. Και ἡ καρδιά μου ξεφεύγει ἀπὸ τῆ δύναμη τῆς κακῆς μοίρας ζεσταμένη ἀπὸ τὴν ἱερὴ φλόγα τῆς Ἰσαβέλλας μου. Ναί! θεία μου ὀμορφιά, παρηγοριά μου, ἄπαντό μου! Στὴν ψυχή μου κατεβαίνει ἕνα γλυκὸ νέκταρ ποῦ τρέχει ἀδιάκοπα ἀπὸ τὸ έρωτικό αἶσθημα ποῦ με ένώνει μαζί σου. Γι' αὐτὸ εἶμαι ὁ εὐτυχέστερος ἀνθρώπος, ἀναγεννήθηκα σὲ νέα ζωή. Μοῦ προσφέρεις νὰ χαρῶ μιά ἀπόλυτη εὐτυχία. Πῶς θά μπορούσα νὰ σοῦ ἐκφράσω τὸν έρωτά μου ὅπως πηγαῖα ξερχεται ἀπὸ τὴν καρδιά μου; Δέν ἐπαρκοῦν τὰ λόγια μου».

Στὴν τρίτη έπιστολή τῆς γράφει: «Ἄν μ' ἀγαπᾶς ὅπως με βεβαιώνεις, τότες ζοῦμε και οι δυὸ μας ἀπὸ μιά και μόνο καρδιά, ἀφοῦ ὅτι εἶναι δικό σου εἶναι και δικό μου. Ἄφοῦ δέν ξέρω νὰ ποθῆσω ἄλλο ἀπ' ὅτι ποθεῖς, θά μᾶς χωρίση μόνο τὸ φυσικὸν ὄριο, και ὁποιος ἀπὸ τοῦς δυὸ μας ἐπιζῆσει θά τιμήση τὸν ἄλλον με τὰ δάκρυά του, με τὴν πίστη του και μιά γλυκύτερη θύμηση μέσα στον πόνο του. Σὺ ἔχεις ὕγεια καλή και καλή φυσική διάπλαση. Ἐλπίζω πῶς ἔχω κι' ἐγὼ τὰ δυὸ αὐτὰ καλά. Ἐτσι ὄλα μᾶς δίνουν τὴν ἐλπίδα πῶς θά ζήσωμε πολύ. Ἄν δέν κόψουμε τὸ δεσμὸ ποῦ μᾶς δένει ἀδιάλυτα, λίγο θά κλάψουμε και οι δυὸ. . . .»

Και οι τρεῖς έπιστολές του Άρλιώτη γιά πρώτη φορά βλέπουν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας ἐδῶ.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΠΤΑΝΗΣΙΑ

ΝΥΧΤΕΡΙΝΟΣ ΠΕΡΠΑΤΗΤΗΣ

Νυχτερινὸς περπατητής,
γυρνῶ γιά νάβρω λίγο φῶς,
ἴσκιο ζητῶ και φρύγομαι
στοῦ λιόπυριου τὸ κάμα,
τὸ σιγανὸ μου τὸ βιολί
τὸ δένει ὁ πόθος μου ὁ κρυφός
στὴν ἔρημιᾷ καθὼς λαλεῖ
με κάποιον ἀηδῶνι ἀντάμα,
ἀπὸ βαθειά μου φέρνοντας
τὸ μυστικό μου κλάμα.

ΦΑΙΑΚΑΣ

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

Ὁ κ. Δ Δεβάρης, ἀντάξιο γέννημα τῆς Ἐπτανήσου και παλῆος ἐργάτης τῆς Τέχνης πλάι στον ἀληθινό Κώστα Χρηστομάνο, παρουσίασε τὴν περασμένη ἔβδομάδα στον «Παρνασσό» ἕνα καινούργιο θεατρικὸ συγκρότημα ἀπὸ νέα, κυρίως, στοιχεῖα και με πρόγραμμα νὰ «ἀνεβάσει» τὰ καλύτερα θεατρικὰ ἔργα ποῦ κατὰ καιροὺς βραβεύτηκαν στον Καλοκαιρινὸ διαγωνισμό.

Ἡ πραγματικὰ ἀξιέπαινη κι' εὐσυνείδητη προσπάθεια τοῦ κ. Δεβάρη νὰ συγκροτήσει τὴ «Νεοελληνική Σκηνή» γιά νὰ παρουσιάσει ἀξιόλογα Ἑλληνικὰ ἔργα ποῦ θά ἔμεναν ἀγνωστα, γιατί ἴσως δέν προσορμόζονταν στις ἀπαιτήσεις τῶν θεατρικῶν ἐπιχειρήσεων ἡ τοῦς ἀμφίβολους νεωτερισμοὺς τῆς ἐποχῆς μας, δίνει ἐξ ἄλλου τὴν εὐκαιρία νὰ ἐμφανιστοῦν κι' ἀναπτυχθοῦν νέα τολόντα στο θεατρο πρόζας.

Βέβαια εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς καλῆς προσπάθειας, λίγα τὰ μέσα ποῦ διαθέτει τὸ καινούργιο τοῦτο συγκρότημα και οι δυνατότητες ποῦ παρέχει ἡ σκηνὴ τοῦ «Παρνασσό» κι' ὁ ὄπλισμός της, μικρά. Ἐν τοῦτοις δέν παύει νὰ εἶναι σημαντικό τὸ ξεκίνημα αὐτὸ γιατί τὸ κάνουν περισσότερο ἐνδιαφέρον οι σκοποὶ του. Θά διατυπώσουμε μάλιστα τὴ γνώμη πῶς, παράλληλα με τὴν ἐνίσχυση ποῦ ἔλαβε ἀπὸ τὸ ἴδρυμα τοῦ «Παρνασσό» με τὴν παραχώρηση τῆς μεγάλης σιθούσης του, θά πρεπε νὰ προκαλέσει και τὸ ἐνδιαφέρον και τὴν ἐνίσχυση και τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Τὴν ἔναρξη τοῦ ἔργου της ἡ «Νεοελληνική Σκηνή» ἔκαμε με τὸν «Ψυχόπατέρα» τῆς Κορυθαίας κ. Ροδ. Βασιλειάδου, μιά ψυχολογημένη ἡπειρωτικὴ ἡθογραφία, πάνω στὴν ἀπλή κι' ἀγνή ζωή τῆς χωριάτικης Ἑλληνικῆς οἰκογένειας.

Ὅλοι οι ἡθοποιοὶ κατέβαλαν ἀξίεπαινη προσπάθεια νὰ δώσουν τὸ ἀπαιτούμενο χρῶμα και τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ ἔργου και πολλοὶ ἔδωσαν ἀρκετά. Ἀξιοσημείωτη εἶναι ἡ ἐμφάνιση τῆς κ. Λίνας Εὐαγγελίδου — Παπα.

ΜΟΥΣΙΚΗ

— ΑΘΩΣ ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ. Ἐνα μουσικὸ γεγονός ποῦ ἀναμενόταν στὴν Ἀθήνα με ἀνυπομονησία κι' ἐνδιαφέρον ἦταν τὸ ρεσιτάλ τοῦ διεθνοῦς φήμης πιανίστα κ. Βασιλάκη στὴν αἴθουσα τοῦ «Παρνασσό». Δέν πρόκειται νὰ κριθεῖ τώρα ἀπ' αὐτὴ τὴ στήλη ὁ καλλιτέχνης.

Ἐχουν μιλήσει γι' αὐτὸν οι ἐγκραυότεροι μουσικοκοιτικὸι τῆς Εὐρώπης ποῦ τὸν κατέταξαν σὲ μίαν ἐπιζῆλη σειρά μεταξὺ τῶν μεγάλων βιοτηνοζων τοῦ πιάνου. Ἀπλῶς ἀναφέρουμε τὸ γεγονός με ὑπερφάνεια ποῦ ἕνας καλλιτέχνης τοῦ μεγέθους τοῦ κ. Βασιλάκη τιμᾷ τὴν Ἐπτανήσο.

— ΓΙΤΣΑ ΣΑΛΒΑΝΟΥ. Ἡ νεαρὴ Γίτσα Σαλβάνου, καινούργιο κι' ἀξιόλογο ταλέντο, μαθήτρια τοῦ περίφημου καθηγητοῦ Φοῦμαν, ἔκαμε ἐφέτος στο θεατρο «Κεντρικόν» ποῦ ἦταν κατάμεστο ἔλκεκτοῦ κόσμου, τὴν δεύτερη ἐμφάνισή της εἰς ἕνα ρεσιτάλ πιάνου ὀργανωμένο ἀπὸ τὴν «Στέγη τοῦ Καλλιτέχνου».

Εἶναι ἀναμφισβήτητὴ ἡ δεξιότητά της Γίτσας Σαλβάνου στὴν ἔρμηνεία δύσκολων μουσικῶν καιμένων και εἶναι τόσο νέα ὥστε νὰ μπορούν νὰ στηριχθοῦν οι ἀσφαλέστεροι προβλέψεις γιά τὴν ἐξέλιξη της.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

—**PITIGRILLI**: «Τῆς Ντροπῆς τὰ πειράγματα» Τὸ βιβλίο τοῦτο, ἀπὸ τὰ καλύτερα τῆς νεώτερης ξένης λογοτεχνίας, ἔχει μεταφράσει ἀριστοτεχνικὰ ἀπ' τὸ πρωτότυπο ὁ γνωστός λογοτέχνης καὶ δημοσιογράφος κ. **Μιχ. Πριονιστής**, μὲ τὴν ἀποκλειστικότητα ποὺ ἔχει ἀπ' τὸν συγγραφέα γιὰ τὴν μετάφραση τῶν ἔργων του ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔχει κι' ἄλλα προηγουμένως μεταφράσει. Σημειώνουμε ἐπὶ τῆ εὐκαιρίᾳ ὅτι ὁ Pitigrilli εἶχε διωχθεῖ ἀπ' τοὺς Γερμανοὺς καὶ κατασχέθηκαν τὰ ἔργα του γιὰτὶ ἐσαύριζε τὰ καθεστῶτα τοῦ Χίτλερ καὶ τοῦ Μουσσολίνι.

—**ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ**: «Ὁ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς καὶ τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα». Ἐνα ὀλιγοσέλιδο φυλλάδιο, μὲ βελτιωμένο τὸ κείμενο τῆς διαλλέξεως τοῦ συγγραφέως στὴν Ἐκθεση τοῦ βιβλίου στὸν «Παρνασσό» πρὸ καιροῦ. Στὴν ἀπλή μὰ ἀξιόλογη αὐτῆ ἔκδοση ὑπάρχει ἐπίσης πλουσία καὶ σπουδαία βιβλιογραφία γιὰ τὸν Δημ. Φαληρέα.

—**ΣΟΦΗΣ ΚΑΖΑΖΗ**: «Ὁ Μαῦρος Ἄνθρωπος». Μία μικρὴ κομψὴ ἔκδοση τοῦ «Γλάρου» μὲ τρία διηγήματα, γραμμένα καθαρὰ καὶ μὲ λεπτὸ αἶσθημα. Ξεχωρίζει τὸ «Ἀπάντηση σ' ἕνα γράμμα», κομμάτι παρμένο, καὶ θῶς μᾶς λέει ἡ ἴδια, ἀπ' τὴ νουβέλλα τῆς «Νικήτας Ἀργέντις», ὅπου παρουσιάζει μερικές ὥραιες κι' ἀληθινές σκέψεις μιᾶς νέας γυναίκας ποὺ ἀγαπᾷ γιὰ πρῶτη φορά μὰ ἀντικρῶζει τὸν ἀνδρικό ἐγωισμό ποὺ «δὲν θέλει νὰ δώσει τίποτα ἀπὸ τὸν ἑαυτό του...»

—**ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ΠΕΤΡΑΚΗ**: «Λεύτερες Ψυχές» Ἐξη διηγήματα, ποὺ μέσα ἀπὸ τὶς γραμμὲς τῶν περικοπῶν διοχετεύονται γνωστὲς πολιτικὲς ἰδέες καὶ συνθήματα μὲ προπάθεια τέχνης. Ὡς κυρίως διήγημα στὸ λογοτεχνικὸ του τύπο μπορεῖ νὰ ξεχωρίσει «Τὸ ἀγρίμι».

—**ΜΕΤΑΞΥ ΔΥΟ ΠΟΛΕΜΩΝ 1925-1940**—Σεραφεῖμ Παπακώστα Ἐκδ. «ΖΩΗ» Μία περιπούδαση ἠθικοπλαστικὴ μελέτη σὲ 424 σελίδες μὲ σκέψεις καὶ συμπεράσματα γιὰ τὰ βαθύτερα αἴτια τῶν πολέμων. Στὸ βιβλίο του αὐτό, ποὺ μεγάλο μέρος ἀποτελοῦν ἄρθρα του δημοσιευμένα κατὰ καιροὺς στὸ περιοδικὸ «Ζωή», ὁ κ. Παπακώστας ὑποστηρίζει μὲ σαφήνεια ὅτι «ὁ δυτικὸς πολιτισμὸς γεννηθεὶς ἀπὸ τὸν Χριστιανισμὸν ἐξερίχθη εἰς πολιτισμὸν χωρὶς Χριστὸν καὶ χωρὶς πίστι. Εἶναι ἕνα βιβλίο πραγματικὰ πολὺ χρήσιμο καὶ πολὺ ἐπίκαιρο.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

—«Ἡ πειρωτικὰ Νέα» Μηνιαία ἔκδοσις. Τὸ πρῶτο φύλλο τους πολὺ φροντισμένο, μὲ πλουσία κι' ἐκλεκτὴ Ἑπειρωτικὴν ὕλη καθὼς πολὺ ὥραιες ξυλογραφίες διακοσμητικὰ σχέδια κλπ.

—«Κοινωνικὴ Πολιτικὴ» Τὸ μηνιαῖο δημοσιογραφικὸ ὄργανο ἐρεύνης ποὺ διευθύνει ὁ φίλος κ. Θεόδ. Πεφάνης μὲ ἄρθρα καὶ μελέτες διακεκριμένων ἐπιστημόνων πάνω στὰ σύγχρονα οικονομικὰ καὶ πολιτικὰ ζητήματα τῆς χώρας.

—«Echo de France» μὲ τρέχουσα ἑσωτερικὴ κι' ἐξωτερικὴν εἰδησιογραφία.

—Κεφαλληνιακὸς Κήρυξ. Δεκαπενθήμερη ἔφημερίς εἰδήσεων.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
ΤΙΤΑΝΙΑ

Ἡ τελευταία λέξις τοῦ πολιτισμοῦ στὸ ἈΡΓΟΣΤΟΛΙ

ΑΠΟ ΜΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

Τὰ ἔργα τῆς Χαράς Βιέννα ποὺ ἐκτέθηκαν στὴν αἴθουσα τοῦ Παρνασσοῦ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων καθαρὰ τεχνικῶν ἀρετῶν τῆς, παρουσιάζουν κάποιο σπάνιο φαινόμενο καλλιτεχνικοῦ καὶ ζωϊκοῦ ταυτισμοῦ. Βέβαια κάθε καλλιτέχνης ὀφίσταται σὲ τοῦτον ἢ ἐκείνον τὸν βαθμὸ τὸν ταυτισμὸν τοῦτον, ἀλλὰ ὁ φανερωμὸς αὐτός, εἶναι ἀδύνατο νὰ καταδειχθεῖ πάντοτε ἐλεύθερος, ἀνεπηρέαστος δηλαδὴ ἀπὸ τὶς χίλιες δυὸ διὰ μέσου τῆς σπουδαστικῆς καλλιτεχνίας τοῦ καλλιτέχνη ἐπιδράσεις, προτοῦ ἀρχίσει νὰ τὶς θέτει κατὰ μέρος ἢ καλλιτεχνικὴ του ἐξέλιξη, ἢ κυριώτερα ἢ ἰσχυρὴ προσωπικότητά του.

Στὴ Χαρά Βιέννα ἡ πρόωρη ἢ μάλλον ὄχι πρόωρη ἀλλὰ συνυφασμένη μὲ τὸ ταλέντο τῆς ἐκδήλωση τούτη, ἐδέσποσε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή στὶς ἐντυπώσεις ἐκείνου ποὺ ἀντίκρουσε τὰ τριάντα μικρὰ καὶ μεγάλα ταμπλά τῆς τὰ γεμάτα ἀποκλειστικὰ ἀπὸ ἑλληνικὸ περιβάλλον καὶ προωρισμένα ἴσως μονάχα γιὰ τὴν εἰκαστικὴ μετουσίωση τοῦ ἑλληνικοῦ φωτός καὶ τῆς πηγαίας ἑλληνικῆς εὐγένειας τόσο στὴ γραμμῇ ὅσο καὶ στὴ χρωματικὴ ἀβρότητα τῆς σύνθεσης τοῦ καθαρῶ ἑλληνικοῦ τοπειοῦ. Ἀλλὰ καὶ πέραν ἀπὸ τὶς γενικὲς αὐτὲς ἐντυπώσεις δὲν θὰ θέλαμε νὰ εἴμαστε μῆτε φειδωλοὶ ἀλλὰ μῆτε καὶ ὑπερβολικοὶ στὴν ἐκτίμηση τῶν λεπτομερειῶν καὶ κεντρικῶν ἐκείνων στοιχείων ποὺ συναρτοῦν ἕνα ἔργο καὶ ἕνα ταλέντο τόσο νεαρὸ ἀλλὰ καὶ τόσο ἐξ ὑπαρχῆς ἄριμο, ὥστε νὰ προκαλεῖ μέσα στὴν κριτικὴ συνείδηση τοῦ θεατῆ μὴν ἰσχυρὴ ἀπορία τὴν ὁποία ἂν τὸ ταλέντο αὐτὸ εἶναι γεγονός παραπάνω ἐξελιξέως ἢ ἂν ἀπὸ τὴν πρώτην ἀρχὴ του ἔδωκε ἀκέραια ὅσα εἶχε νὰ δώσει καὶ ἀπλῶς συνεχίζει καὶ θὰ συνεχίζει τὴν ἀπόδοσή του μὲ τὴν ἴδιαν ἀρχέτυπην, ἀφελῆ, φωτοπλημμυρισμένη μεστότητα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΑΠΑΛΑΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

—Ὁ κ. Πολενάκης, χιουμορίστας σκιτσογράφος, ἐκθέτει στὸν «Παρνασσό» δυὸ σειρὲς ἀπὸ ἐξυπνες γελοιογραφίες. Ἡ μιὰ ἔχει θέματα ἀπὸ τὰ διάφορα πολιτικὰ γεγονότα καὶ πρόσωπα, διεθνῆ καὶ δικά μας καὶ ἡ δεύτερη σειρὰ ἀποτελεῖ μιὰ πολὺ παραστατικὴ ἱστορία τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου, δοσμένη ἀπὸ τὴ σατυρικὴ του πλευρὰ. Ἐπίσης ἐκθέτει καὶ μερικά πορτραῖτα τοῦ Τσαρτσιλ, Ἄτιλυ, Στάλιν καὶ Μπέβιν, ὅπως μὲ τὴ σατυρικὴ του διάθεση τοὺς φαντάζεται ὁ ἴδιος.

Λόγω ἐλλείψεως χώρου ἢ κριτικὴ Βιβλίου καὶ Θεάτρου θὰ δημοσιευθῇ στὸ ἐπόμενο τεύχος.

ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΠΕΡΙΘΑΛΨΙΣ

Είναι πραγματικά άξιοσημείωτος ή εύεργετική φροντίδα της Φανέλλας του Στρατιώτου, του σπουδαίου αυτού οργανισμού που κλείνει τόση στοργή κι' έχει τόση δράση, να στείλη όσα είδη ρουχισμού είχε διαθέσιμα, για τους πολεμοπαθείς της Κερκύρας. 'Ελπίζουμε πώς σύντομα θ' ακολουθήση παρόμοια ένισχυση και των άλλων νησιών μας.

Η ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΣ

Πολλές σκέψεις και πιά πολλές συζητήσεις γίνονται γύρω από το ζήτημα της ανοικοδομήσεως. Βέβαια όλα αυτά είναι καλές και χρήσιμες μελέτες κι' απ' τις συζητήσεις των αρμοδίων κάτι καλό μπορεί να προκύψη. 'Εκείνο όμως που πρέπει να σημειωθή και που αποτελεί τη βάση στις μελέτες, στα σχέδια και στις συζητήσεις είναι ότι οποιασδήποτε εκτάσεως ανοικοδομήσεις κι' αν γίνη κι' εξωραϊσμός στις κατεστραμμένες πόλεις των νησιών μας, πρέπει να γίνη με πολύ μελετημένο σχέδιο και με μεγάλη προσοχή, με αισθητική κυρίως, ώστε να μη χάσουν την ατμόσφαιρά τους, το «couleur local» που έχει άμεση σχέση με την ιστορία.

'Η Κέρκυρα, αΐφνης, ή η Ζάκυνθος, με τις σπιανάδες, τα μουράγια, τη στράτα μαρίνα, τα στενά καντούνια και τα βόλτα τους, οι βενετσιάνικες «πότες» τα κάστρα και οι μύλοι τους, είναι ακριβώς η Κέρκυρα, ή Ζάκυνθος, τ' Αργοστόλι. Διαφορετικά δεν θάναί αυτά. Θάναί 'ίσως καινούργια μα' άνοστα κυβικά σπίτια κι' αταίριαστες στην ατμόσφαιρα και στον διάκοσμο των νησιών μας πολυκατοικίες.

Αυτά είναι 'ίσως σκέψεις βιαστικές, μα είναι σκέψεις.

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Από το 'Υπουργείον της Παιδείας έχει καταρτισθεί νόμος διά του οποίου ανασυνιστάται και ενισχύεται σημαντικά η Βιβλιοθήκη Κερκύρας. 'Επίσης πληροφορούμεθα ότι ενδιαφέροντα μέτρα πρόκειται να ληφθούν για την σοβαρή ενίσχυση της πνευματικής κινήσεως της 'Επτανήσου.

† ΜΠΑΜΠΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ

Ο Δήμος 'Αργοστολίου, τον όποιον τόσο επίμησε ο Μπάμπης 'Αννίνος με την ξεχωριστή θέση που πήρε στα νεοελληνικά γράμματα, στα όποια τόσα πολλά προσέφερε, δεν πρέπει να καθυστερεί ακόμη να έκτελέση το στοιχειωδέστερο καθήκον του άπέναντι της μνήμης του μεγάλου τέκνου του, δίνοντας το όνομά του σ' έναν κεντρικό δρόμο του 'Αργοστολίου.

'Εξ άλλου ο Δήμος 'Αθηναίων ή το

'Υπουργείον Παιδείας πρέπει να ενδιαφερθούν να άγορασθή και τοποθετηθή σ' ένα πάρκο της Πρωτεύουσής ή προτομή του 'Αννίνου έφ' όσον δεν έπρόλαβε τούτο να πραγματοποιηθή πρό το πολέμου που είχαν γίνει σχετικές ένεργειες.

'Η τιμή που άπονέμεται σ' έναν πνευματικόν έργατη κι' οδηγό από ένα κράτος, δείχνει τον βαθμό της πνευματικής άναπτύξεως εκείνων που τάχθηκαν να κυβερνούν και να διαπαιδαγωγούν το λαό.

Ο ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ - ΙΘΑΚΗΣ

ΜΙΑ ΕΞΗΓΗΣΗ

Στό σημείωμά μας του προηγούμενου τεύχους γράψαμε για την ίδρυση του νέου Νομού Λευκάδος με την άπόσπαση της Λευκάδος από την Πρέβεζα και της 'Ιθάκης άπ' την Κεφαλλονιά.

Είμαστε πολύ έπτανήσιοι και ξέρουμε την συμβολική σημασία που έχει το να έχουν ανεξάρτητη πολιτική διοίκηση τα προνομιούχα νησιά μας. Με το σημείωμά μας υπενθυμίσαμε ότι ή κυβερνητική προσοχή πρέπει να στραφή εις άλλες άμεσώτερες και τρομακτικές άνάγκες των νησιών μας που φθίνουν κι' ότι με τις σημερινές συγκοινωνιακές συνθήκες ή 'Ιθάκη είναι δύσκολο να έξυπηρετηθή από την Λευκάδα όπως άπ' την Κεφαλλονιά κι' ακόμη λέγαμε πώς αυτά θα μπορούσε να ήταν μελλοντικώτερα ζητήματα.

Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

Σύμφωνα με τις πληροφορίες μας, ύστερα από συνεχείς κι' έντονες ένεργειες της Κερκυραϊκής 'Ενώσεως 'Αθηνών, ιδρύεται στην Κέρκυρα ο Ραδιοφωνικός σταθμός.

Πληροφορούμεθα επίσης ότι πολύ σύντομα θα άναχωρήση για την Κέρκυρα το προσωπικό του Σταθμού και το τεχνικό συνεργείο με τις άπαραίτητες συσκευές.

Διαβάσετε την

“ECHO DE FRANCE,”

Είναι ή μόνη έφημερίς που έξετάζει με ακρίβεια και αντικειμενικότητα όλα τα Διεθνή και 'Ελληνικά ζητήματα.

=Κυκλοφορεί κάθε Σάββατον=

ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΒΑΣΩΣ ΦΩΚΑΣ
ΔΙΕΥΘ. ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : ΑΧΙΛ. ΒΗΤΑΣ

Γραφεία : Γ'. Σεπτεμβρίου 28 Τηλέφ. 55-536

Συνδρομές Έσωτερικού

Έτησια Δρχ. 6.000
Έξάμηνη » 3.000

Έξωτερικού

Αμερικής Δολ. 10
Αγγλίας Λ. Χάρτ. 3

- Έμβάσματα και Συνδρομές απευθύνονται κ. Βασίλην Φωκάν Μυκάλης 23.
- Κριτική γράφεται για βιβλία που μας στέλνονται διπλά Όσα στέλνονται σε ένα αντίτυπο, αναγγέλλονται μόνο.
- Τα χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

★ Στο Έθνικό Θέατρο άρχισαν οι δοκιμές του έργου του κ. Ν. Καζαντζάκη «Καποδίστριας» με σκηνοθεσία του επανήσιου σκηνοθέτη της Κρατικής σκηνής κ. Σ. Καραντινού. Με το έργο αυτό θα μετάσχει το Έθν. Θέατρο στον έορτασμό της 25ης Ματίου.

★ Στόν διαγωνισμό πολεμικού διηγήματος που είχε προκηρύξει η Ένωσις Έλλ. Λογοτεχνών βραβεύτηκε το πολεμ. διήγημα «Δαφνόκλαρα» του Κερκυραίου άντηρχου κ. Σπύρου Τριβυζά επαινέθηκε δε ό «Πρωτοσέλιγγας της Πίνδου» του κ. Κ. Βαλασίτη. Στόν διαγωνισμό για κοινωνικό διήγημα, βραβείο πήρε τό ρωμάντζο της κ. Ντόρας Παμπούκα «Εγώ τή σκότωση» κ' έπαινο τά διηγήματα «Αγές συννεφιασμένες» της κ. Μ. Λαβαρούνα.

— Οί κ. κ. Ν. Βέης—της Έταιρ, Λογοτεχνών, Φώτος Γιοφύλλης και Γερ. Αμπάτης—τόυ Συνδέσμου Λογοτεχνών, Δημοσθ. Βουτυράς—τόυ «Δημοκρατικού Σνλ. Λογοτεχνών» πού τόωρα έγινε γνωστό ότι ύπάρχει, διαβίβασαν στις έδώ Πρεσβείες τών «Μεγάλων» και στόν Όργ. Ήνωμ. Έθνών στό Λονδίνο, τηλεγραφήματα σύμφωνα με τήν Ρωσική άποψη επί τόυ Έλλη νικ ο ύ σητήματος.

Η Ένωσις Έλλήνων Λογοτεχνών σε σχετικά τηλεγραφήματα και δημοσιεύματα με αντίθετο πνεύμα ύπεστήριξε τήν καθωρά Έλληνική άποψη.

— Το περασμένο Σάββατο εις τό Πανεπιστημικό έμφιθέατρο θεωρητικών έπιστημών μίλησε ό καθηγητής κ. Γ. Αλιβιζάτος με θέμα : «Τό πνεύμα της συγχρόνου Ιατρικής».

★ Στο Θέατρο Αλικής» έγινε πρό ήμερών από τήν Έταιρία Λογοτεχνών τό φιλολογικό μνημόσυνο τόυ Ιστορικού και λογογράφου Γιάννη Βλαχογιάννη ό που μίλησε ό άκαδημαϊκός κ. Βέης και ό κ. Ι. Παναγιωτόπουλος κ' άπαγγέλθηκε ένα ποίημα τόυ Σικελιανού για τό θάνατο τόυ Βλαχογιάννη. Τό περιεργό όμως είναι πώς εις τό φιλολογικό αυτό μνημόσυνο ή είσοδος ήταν με είσητήριο. Και τό πιδ περίεργο, πού καταντο σε και άσεμνο, ήταν πώς ή αισθητική τών οργανωτών τόυ μνημοσύν. υ τόυ σεμνού Γιάνη Βλαχογιάννη, άνέχθηκε να μείνει στη σκηνή τό ίδιο σηνικό πού παρουσιάζει ένα πορνείο κ' όχι μόνο, μα στις τρύπες τόυ τοίχου από όπου όφθελμοπορνούν στό έργο πού παίζει τό Θέατρο αυτό, εκφυλοί τύποι, έτοποθέτησαν εικόνες τόυ μνημονευομένου σάν να μη ύπήρχε ένα ριντώ.

★ Στις άρχαιρεσίες πού έγιναν για τήν άνάδειξη νέου Συμβουλίου της Κερκυραϊκής Ένώσεως Άθηνών και Πειραιώς έξελέγη πρόεδρος ό κ. Στέφ. Μπονατής και σύμβουλοι οι κ. κ. Σοφία Τόγια, Λεων. Λαβράνος, Λυκ Δεσύλλας, Άνδρόν. Τζώρας, Νικ. Γερακάρης, Δημ. Καλλονάς, Δημ. Μπούας, Τζών Βλαΐκος, Σπυρ. Κούρκουλος, Γεώργ. Κουτσούρης, Περ. Μειντάνης, Μιχ. Ριβέλλης, Άχιλ. Βήτας, Σπυρ. Κολοκοτσάς, Τρύφ. Παϊπέτης, Άλέξ. Τζαδήμας, Δημ. Ζώζιας, Νικ. Δημόπουλος και Λιλή Ζηρίνη.

★ Όμίλος Κυπρίων διανοομένων προσέλασε τό κ. Σικελιανό στην Κύπρο για σειρά διαλέξεων πού θα πραγματοποιηθεύν τόν έπόμενο μήνα.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

— Λίδα Στεφανίαν Α. Καλού—Άργιστόλιον : Συνδρομή σας έλήφθη και σας εύχαριστούμε καθώς και για τό θεματά λόγια σας για τήν έκδοσή μας. Τά ποιήματά σας μεγάλα και πρός τό παρόν ό χώρος δεν μας επιτρέπει τήν δημοσίευσή τους. Στείλτε μας κάτι μικρό.

— κ. Ίω. Τριμέρη—Κέρκυρα : Σας εύχαριστούμε για τήν συνδρομή σας και για τά λίγα μα συγκινητικά λόγια σας. Για τήν πρόθυμη προσφορά σας σας γράφουμε ιδιαίτέρως.

— κ. Μ. Κ. Πετρ.—Ένταύθα : Οί φιλικές σας συστάσεις συμφωνούν με τό σκοπό της έκδόσεώς μας. Τά «Έπτα. Γράμματα» είναι περιοδικό Έπτανησιακό, άκριβώς δε γι' αυτό, χωρίς ποτέ να χάσουν τήν Έπτανησιακή τους ύπόσταση και τόν τοπικισμό τους, θα μπορούν ν' άσχοληθούν και με ευρύτερα πνευματικά και κοινωνικά θέματα, φτάνει να μη άποτελούν τήν τακτική της πολιτικής «συνταγής».

— κ. κ. Εδάγγ. Άβέρωφ, Σπυρ. Μομφεράτος, Ι. Μολφέττα, συνδρομαί σας έλήφθησαν και εύχαριστούμε.

ΤΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΣΑΣ
ΣΤΟ CITY BAR

Τό Κέντρον τόυ Πολιτισμού

του ρεκτού συμπολίτου

κ. Φ. ΜΙΧΑΛΑΤΟΥ

ΑΜΕΡΙΚΗΣ 2